

Laki

raportoivien finanssilaitosten tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Lain soveltamisala ja sovellettavat määritelmät

1 §

Lain soveltamisala ja määräyksenantovaltuus

Tässä laissa säädetään raportoitavia tilejä koskevien tietojen ilmoittamisesta sekä raportoivien finanssilaitosten huolellisuus- ja muista velvoitteista. Raportoitavia tilejä koskevien tietojen antamisesta säädetään verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 17 c §:ssä.

Lakia sovelletaan raportoitavia tilejä koskeviin tietoihin, joilla voi olla vaikutusta hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain (185/2013) 4 §:ssä tarkoitettujen verojen suuruuteen ja määräytymiseen.

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, lakia sovelletaan raportoitavia tilejä koskeviin tietoihin, joita Suomi on velvollinen vaihtamaan automaattisesti muiden hyväksytyjen lainkäyttöalueiden kanssa Euroopan neuvoston ja Taloudellisen kehityksen ja yhteistyön järjestön (OECD) veroasioissa annettavasta keskinäisestä virka-avusta tehdyn yleissopimuksen (SopS 20 ja 21/1995), sellaisena kuin se on muutettuna 27 päivänä toukokuuta 2010 tehdyllä pöytäkirjalla (SopS 39 ja 40/2011) 6 artiklan nojalla ja kyseisen artiklan nojalla finanssilitietojen automaattisesta vaihtamisesta tehdyn toimivaltaisten viranomaisten monenkeskisen sopimuksen (SopS 62/2015) ja siihen tehdyn lisäyksen (SopS 33/2025) mukaisesti.

Sen lisäksi, mitä 2 ja 3 momentissa säädetään, lakia sovelletaan raportoitavia tilejä koskeviin tietoihin, joita Suomi on velvollinen vaihtamaan automaattisesti seuraavien sopimusten nojalla ja niiden mukaisesti:

1) Euroopan yhteisön ja Andorran ruhtinaskunnan välinen sopimus säästöjen tuottamien korkotulojen verotuksesta annetussa neuvoston direktiivissä 2003/48/EY säädettyjä toimenpiteitä vastaavista toimenpiteistä, sellaisena kuin se on muutettuna 12 päivänä helmikuuta 2016 allekirjoitetulla muutospöytäkirjalla;

2) Euroopan yhteisön ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välinen sopimus säästöjen tuottamien korkotulojen verotuksesta annetussa neuvoston direktiivissä 2003/48/EY säädettyjä toimenpiteitä vastaavista toimenpiteistä, sellaisena kuin se on muutettuna 28 päivänä lokakuuta 2015 allekirjoitetulla muutospöytäkirjalla;

3) Euroopan yhteisön ja Monacon ruhtinaskunnan välinen sopimus säästöjen tuottamien korkotulojen verotuksesta 3 päivänä kesäkuuta 2003 annetussa neuvoston direktiivissä 2003/48/EY säädettyjä toimenpiteitä vastaavista toimenpiteistä, sellaisena kuin se on muutettuna 12 päivänä heinäkuuta 2016 allekirjoitetulla muutospöytäkirjalla;

4) Euroopan yhteisön ja San Marinon tasavallan sopimus säästöjen tuottamien korkotulojen verotuksesta annetussa neuvoston direktiivissä 2003/48/EY säädettyjä toimenpiteitä vastaavista toimenpiteistä, sellaisena kuin se on muutettuna 8 päivänä joulukuuta 2015 allekirjoitetulla muutospöytäkirjalla;

5) Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välinen sopimus säästöjen tuottamien korkotulojen verotuksesta annetussa neuvoston direktiivissä 2003/48/EY säädettyjä toimenpiteitä vastaavista toimenpiteistä, sellaisena kuin se on muutettuna 27 päivänä toukokuuta 2015 allekirjoitetulla muutospöytäkirjalla.

Verohallinto voi sen varmistamiseksi, että 2—4 momentissa tarkoitettua kansainvälistä sääntelyä sovelletaan yhdenmukaisesti muiden lainkäyttöalueiden kanssa, antaa tarkempia määräyksiä 1 luvun mukaisten määritelmien ja 2 luvun mukaisten huolellisuusvelvoitteiden soveltamisesta sekä 3 luvussa tarkoitetuista ilmoitettavista tiedoista.

Laissa sovellettavat määritelmät

2 §

Säilytyslaitos

Säilytyslaitoksella tarkoitetaan yksikköä, joka pitää finanssivaroja toisten lukuun olennaisena osana liiketoimintaansa. Yksikön katsotaan pitävän finanssivaroja toisten lukuun olennaisena osana liiketoimintaansa, jos finanssivarojen pitämisestä ja siihen liittyvistä finanssipalveluista johtuva yksikön bruttotulo on vähintään 20 prosenttia yksikön bruttotulosta seuraavista lyhyempänä aikana:

- 1) kolmevuotisjakso, joka päättyy 31 päivänä joulukuuta tai kalenterivuodesta poikkeavan tilikauden viimeisenä päivänä ennen vuotta, jona asia ratkaistaan;
- 2) jakso, jonka yksikkö on ollut olemassa.

3 §

Talletuslaitos

Talletuslaitoksella tarkoitetaan:

- 1) yksikköä, joka ottaa vastaan talletuksia säännönmukaisen pankkitoiminnan tai samanlaisen liiketoiminnan puitteissa; ja
- 2) yksikköä, joka pitää asiakkaiden puolesta hallussaan sähköistä rahaa tai digitaalista keskuspankkirahaa.

4 §

Sijoitusyksikkö

Sijoitusyksiköllä tarkoitetaan:

- 1) yksikköä, joka pääasiallisesti harjoittaa liiketoimintana yhtä tai useampaa seuraavista toiminnoista tai toimenpiteistä asiakasta varten tai asiakkaan puolesta:
 - a) kaupankäynti rahamarkkinainstrumenteilla, ulkomaanvaluutalla, valuutta-, korko- ja indeksi-instrumenteilla, siirrettävillä arvopapereilla tai hyödykefutuureilla;
 - b) yksilöllinen ja kollektiivinen salkunhoito;
 - c) muu finanssivarojen, rahan tai raportoitavien kryptovarojen sijoittaminen, hoito tai hallinnointi muiden henkilöiden puolesta; ja

2) yksikköä, jonka bruttotulo johtuu pääasiallisesti finanssivarojen tai raportoitavien kryptovarojen sijoittamisesta, uudelleensijoittamisesta tai niillä käytävästä kaupasta, ja yksikköä hallinnoi toinen yksikkö, joka on säilytyslaitos, talletuslaitos, määritelty vakuutusyhtiö tai 1 kohdassa tarkoitettu sijoitusyksikkö.

Yksikön katsotaan harjoittavan pääasiallisesti liiketoimintana yhtä tai useampaa 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua toimintaa tai yksikön bruttotulon katsotaan johtuvan pääasiallisesti 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua finanssivarojen tai raportoitavien kryptovarojen sijoittamisesta, uudelleensijoittamisesta tai niillä käytävästä kaupasta, jos yksikön bruttotulosta vähintään 50 prosenttia on saatu 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettua toiminnasta seuraavista lyhyempänä aikana:

1) kolmevuotisjakso, joka päättyy sitä vuotta edeltävän vuoden 31 päivänä joulukuuta, jona määritys tehdään;

2) jakso, jonka yksikkö on ollut olemassa.

Tämän pykälän 1 momentin 1 kohtaa sovellettaessa asiakkaaksi katsotaan myös yhteissijoitusvälineen omapääomaosuuden omistaja.

Tämän pykälän 1 momentin 1 kohdan c alakohdan ilmaisulla muu finanssivarojen, rahan tai raportoitavien kryptovarojen sijoittaminen, hoito tai hallinnointi muiden henkilöiden puolesta ei tarkoiteta sellaisten palvelujen tarjoamista, joilla suoritetaan vaihtotapahtumia asiakkaita varten tai niiden puolesta.

Sijoitusyksiköllä ei tarkoiteta sellaista aktiivista ei-finanssiyksikköä, joka täyttää jonkin 61 §:n 1 momentin 4—7 kohdan edellytyksistä.

Pykälää on tulkittava tavalla, joka vastaa rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetussa laissa (444/2017) rahoituslaitoksen määritelmässä käytettyjä samanlaisia ilmaisuja.

5 §

Määritelty vakuutusyhtiö

Määritellyllä vakuutusyhtiöllä tarkoitetaan yksikköä, joka on sellainen vakuutusyhtiö tai vakuutusyhtiön holdingyhtiö, joka antaa käteisarvovakuutussopimuksia tai elinkorkosopimuksia taikka on velvollinen suorittamaan maksuja niihin liittyen.

6 §

Finanssilaitos

Finanssilaitoksella tarkoitetaan säilytyslaitosta, talletuslaitosta, sijoitusyksikköä tai määriteltyä vakuutusyhtiötä.

7 §

Raportoiva finanssilaitos

Raportoivalla finanssilaitoksella tarkoitetaan:

1) sellaista muuta finanssilaitosta kuin ei-raportoivaa finanssilaitosta, jonka kotipaikka on Suomessa, lukuun ottamatta sen muualla kuin Suomessa sijaitsevaa sivuliikettä; ja

2) muualla kuin Suomessa kotipaikkaa pitävän muun finanssilaitoksen kuin ei-raportoivan finanssilaitoksen Suomessa sijaitsevaa sivuliikettä.

8 §

Osallistuva lainkäyttöalue

Osallistuvalla lainkäyttöalueella tarkoitetaan:

- 1) mitä tahansa muuta Euroopan unionin jäsenvaltiota kuin Suomea;
- 2) mitä tahansa muuta lainkäyttöaluetta:
 - a) jonka kanssa Suomella on sopimus, jonka mukaan kyseinen lainkäyttöalue antaa Suomelle 3 luvussa tarkoitettuja tietoja; ja
 - b) joka on tunnistettu Verohallinnon julkaisemassa ja Euroopan komissiolle ilmoitetussa luettelossa; ja
- 3) mitä tahansa muuta lainkäyttöaluetta:
 - a) jonka kanssa Euroopan unionilla on sopimus, jonka mukaan kyseinen lainkäyttöalue antaa Suomelle 3 luvussa tarkoitettuja tietoja; ja
 - b) joka on tunnistettu Verohallinnon ja Euroopan komission julkaisemassa luettelossa.

9 §

Osallistuvan lainkäyttöalueen finanssilaitos

Osallistuvan lainkäyttöalueen finanssilaitoksella tarkoitetaan:

- 1) finanssilaitosta, jonka kotipaikka on osallistuvalla lainkäyttöalueella, lukuun ottamatta sen muualla kuin osallistuvalla lainkäyttöalueella sijaitsevaa sivuliikettä; ja
- 2) finanssilaitoksen, jonka kotipaikka ei ole osallistuvalla lainkäyttöalueella, osallistuvalla lainkäyttöalueella sijaitsevaa sivuliikettä.

10 §

Finanssivarat

Finanssivaroilla tarkoitetaan arvopaperia, yhtymäosuutta, hyödykettä, swap-sopimusta, vakuutus sopimusta tai elinkorkosopimusta tai osuutta arvopaperista, raportoitavasta kryptovarasta, yhtymäosuudesta, hyödykkeestä, swap-sopimuksesta, vakuutus sopimuksesta tai elinkorkosopimuksesta. Finanssivaroilla ei tarkoiteta velatonta suoraa osuutta kiinteästä omaisuudesta eikä hyödykettä, joka on aineellinen tuote.

11 §

Sähköinen raha

Sähköisellä rahalla tarkoitetaan:

- 1) fiat-valuutan digitaalista kirjausta;
 - 2) digitaalista tuotetta, joka on laskettu liikkeeseen vastaanottaessa maksutapahtumien suorittamiseen tarkoitettuja varoja;
 - 3) digitaalista tuotetta, jota edustaa liikkeeseenlaskijaan kohdistuva sama fiat-valuutan määräinen saatava;
 - 4) digitaalista tuotetta, jonka luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka ei ole liikkeeseenlaskija, hyväksyy maksuna; ja
 - 5) digitaalista tuotetta, joka on liikkeeseenlaskijaan sovellettavien sääntelyvaatimusten nojalla milloin tahansa tuotteen haltijan pyynnöstä lunastettavissa saman fiat-valuutan nimellisarvoon.
- Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, sähköisellä rahalla ei tarkoiteta tuotetta, joka on kehitetty yksinomaan helpottamaan varainsiirtoa asiakkaalta toiselle henkilölle asiakkaan ohjeiden mukaisesti. Tuotetta ei katsota kehitetyn yksinomaan varainsiirron helpottamiseksi, jos varoja siirtävän yksikön säännönmukaisessa liiketoiminnassa kyseiseen tuotteeseen liittyviä varoja säilytetään joko yli 60 päivän ajan siirron helpottamiseksi annettujen ohjeiden

vastaanottamisen jälkeen tai, jos ohjeita ei saada, yli 60 päivän ajan varojen vastaanottamisen jälkeen.

12 §

Fiat-valuutta

Fiat-valuutalla tarkoitetaan virallista valuuttaa, jonka on laskenut liikkeeseen mikä tahansa lainkäyttöalue tai sen nimetty keskuspankki tai rahaviranomainen fyysisinä seteleinä tai kolikkoina taikka erilaisissa digitaalisissa muodoissa olevana rahana, mukaan lukien pankkivarannot, digitaaliset keskuspankkirahat, liikepankkiraha ja sähköisen rahan tuotteet.

13 §

Digitaalinen keskuspankkiraha

Digitaalisella keskuspankkirahalla tarkoitetaan keskuspankin tai muun rahaviranomaisen liikkeeseen laskemaa digitaalista fiat-valuuttaa.

14 §

Kryptovara

Kryptovaralla tarkoitetaan kryptovarojen markkinoista sekä asetusten (EU) 1093/2010 ja (EU) 1095/2010 ja direktiivien 2013/36/EU ja (EU) 2019/1937 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/1114 3 artiklan 1 kohdan 5 alakohdassa tarkoitettua kryptovaraa.

15 §

Raportoitava kryptovara

Raportoitavalla kryptovaralla tarkoitetaan muuta kryptovaraa kuin digitaalista keskuspankkirahaa, sähköistä rahaa tai sellaista kryptovaraa, jonka osalta raportoitavien kryptovarapalvelun tarjoajien tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla annetun lain 13 §:ssä tarkoitettu raportoitava kryptovarapalvelun tarjoaja on asianmukaisesti määrittänyt, ettei kryptovaraa voida käyttää maksu- tai sijoitustarkoituksiin.

16 §

Vaihtotapahtuma

Vaihtotapahtumalla tarkoitetaan raportoitavien kryptovarojen ja fiat-valuuttojen välistä sekä raportoitavien kryptovarojen välistä vaihtoa.

17 §

Ei-raportoiva finanssilaitos

Ei-raportoivalla finanssilaitoksella tarkoitetaan seuraavia finanssilaitoksia:

- 1) julkisen vallan yksikkö, kansainvälinen järjestö ja keskuspankki;

2) laajan osallistumisen eläkerahasto, suppean osallistumisen eläkerahasto, julkisen vallan yksikön eläkerahasto, kansainvälisen järjestön eläkerahasto, keskuspankin eläkerahasto ja kvalifioitu luottokorttien liikkeellelaskija;

3) vapautettu yhteissijoitusväline;

4) trusti, jos sen trustinhoitaja on Suomessa tai muulla raportoitavalla lainkäyttöalueella raportoiva finanssilaitos ja trustinhoitaja raportoi asuinlainkäyttöalueensa veroviranomaiselle kaikki tiedot, jotka on 3 luvun tai trustinhoitajan asuinlainkäyttöalueen vastaavan lainsäädännön mukaisesti raportoitava kaikkien trustin raportoitavien tilien osalta.

Finanssilaitosta, joka on julkisen vallan yksikkö, kansainvälinen järjestö tai keskuspankki, ei 1 momentin 1 kohdasta poiketen katsota ei-raportoivaksi finanssilaitokseksi seuraavien osalta:

1) maksu, joka saadaan tyypiltään sellaisen kaupallisen rahoitustoiminnan yhteydessä pidettävästä obligaatiosta, jota määritelty vakuutusyhtiö, säilytyslaitos tai talletuslaitos harjoittaa;

2) toiminta, jossa digitaalista keskuspankkirahaa säilytetään sellaisia tilinhaltijoita varten, jotka eivät ole finanssilaitoksia, julkisen vallan yksikköjä, kansainvälisiä järjestöjä tai keskuspankkeja.

18 §

Julkisen vallan yksikkö

Julkisen vallan yksiköllä tarkoitetaan seuraavia yksiköitä, jotka ovat lainkäyttöalueen erottamattomia osia, lainkäyttöalueen kontrolloituja yksiköitä tai lainkäyttöalueen hallinnollisia osia:

1) lainkäyttöalueen tai lainkäyttöalueen osan viranomainen;

2) lainkäyttöalueen tai sen osan yksin tai niiden keskenään yhdessä kokonaan omistama laitos tai väline.

Pykälän 1 momenttia sovellettaessa ilmaisulla lainkäyttöalueen erottamaton osa tarkoitetaan sellaista henkilöä, organisaatiota, laitosta, toimistoa, rahastoa, välinettä tai muuta sellaista elintä, joka muodostaa lainkäyttöalueen hallitsevan viranomaisen. Hallitsevan viranomaisen nettotuotot on hyvitetävä sen omalle tilille tai lainkäyttöalueen muille tileille niin, ettei mikään osuus tule jonkun yksityishenkilön hyväksi. Lainkäyttöalueen erottamattomalla osalla ei tarkoiteta sellaista yksityisessä tai henkilökohtaisessa ominaisuudessa toimivaa luonnollista henkilöä, joka on hallitsija, virkamies tai hallinnoija.

Pykälän 1 momenttia sovellettaessa ilmaisulla kontrolloitu yksikkö tarkoitetaan yksikköä, joka on muodollisesti lainkäyttöalueesta erillinen tai joka muutoin muodostaa erillisen oikeudellisen yksikön, edellyttäen että:

1) yksikkö on yhden tai useamman julkisen vallan yksikön suoraan tai yhden tai useamman kontrolloidun yksikön kautta kokonaan omistama ja kontrolloima;

2) yksikön nettotuotot hyvitetään sen omalle tilille tai julkisen vallan yhden tai useamman yksikön tileille niin, ettei mikään osuus sen tulosta tule jonkun yksityishenkilön hyväksi; ja

3) yksikön varat määrätään yhdelle tai useammalle julkisen vallan yksikölle purkautumisessa.

Pykälän 3 momentin 2 kohtaa sovellettaessa tulo ei katsota tulevan yksityishenkilöiden hyväksi, jos tällaiset henkilöt ovat julkisen vallan ohjelmassa tarkoitettuja edunsaajia ja ohjelman aktiviteetit suoritetaan yleisöä varten yleiseen hyvinvointiin liittyen tai ne liittyvät hallinnon jonkin vaiheen hallintointiin. Tulon katsotaan kuitenkin tulevan yksityishenkilöiden hyväksi, jos tulo saadaan julkisen vallan yksikön käytöstä sellaisen liiketoiminnan, kuten kaupallinen pankkiliiketoiminta, harjoittamiseen, joka tarjoaa finanssipalveluja yksityishenkilöille.

19 §

Kansainvälinen järjestö

Kansainvälisellä järjestöllä tarkoitetaan mitä tahansa hallitustenvälistä kansainvälistä järjestöä, mukaan lukien ylikansallinen järjestö, ja sen kokonaan omistamaa laitosta ja välinettä, joka täyttää seuraavat edellytykset:

- 1) järjestö muodostuu pääasiallisesti hallituksista;
- 2) järjestöllä on voimassa päämajasopimus tai olennaisilta osiltaan vastaava sopimus lainkäyttöalueen kanssa;
- 3) järjestön tulo ei tule yksityishenkilöiden hyväksi.

20 §

Keskuspankki

Keskuspankilla tarkoitetaan laitosta, joka on lain tai julkisen vallan hyväksymä pääasiallinen viranomaisen laskemaan liikkeelle valuuttana kiertämään tarkoitettuja välineitä. Tällainen laitos voi olla myös lainkäyttöalueen julkisesta vallasta erillinen laitos riippumatta siitä, omistaako raportoitava lainkäyttöalue laitosta kokonaan tai osittain. Keskuspankilla ei tarkoiteta itse lainkäyttöalueen julkista valtaa.

21 §

Laajan osallistumisen eläkerahasto

Laajan osallistumisen eläkerahastolla tarkoitetaan rahastoa, joka on perustettu antamaan eläke-, työkyvyttömyys- tai kuolintapausetuuksia tai mitä tahansa niiden yhdistelmiä tehdyn työn vastikkeena edunsaajille, jotka ovat yhden tai useamman työnantajan nykyisiä tai entisiä työntekijöitä tai näiden työntekijöiden nimeämiä henkilöitä, edellyttäen että:

- 1) rahastolla ei ole ainoatakaan edunsaajaa, jolla on oikeus enempään kuin viiteen prosenttiin rahaston varoista;
- 2) rahasto on julkisen vallan sääntelemä ja antaa tietoja veroviranomaisille; ja
- 3) rahasto täyttää ainakin yhden seuraavista edellytyksistä:
 - a) rahasto on yleisesti vapaa sijoitustulosta kannettavasta verosta tai tällaisen tulon verotusta lykätään tai sitä verotetaan alennetulla verokannalla sen aseman perusteella, joka sillä on eläkejärjestelynä;
 - b) rahasto saa vähintään 50 prosenttia kokonaismaksuistaan sitä rahoittavilta työnantajilta, pois lukien varojen siirrot tämän pykälän ja 22 ja 23 §:n tarkoittamista eläkerahastoista sekä 46 §:ssä tarkoitetuilta eläketileiltä;
 - c) jaot ja nostot rahastosta sallitaan vain eläköitymisen, työkyvyttömyyden tai kuoleman yhteydessä, pois lukien jaot siirtoina tämän pykälän sekä 22 ja 23 §:ssä tarkoitetuille muille eläkerahastoille tai 46 §:ssä tarkoitetuille eläketileille, tai ennen eläköitymistä, työkyvyttömyyttä tai kuolemaa suoritettaviin varojen jakoihin tai nostoihin sovelletaan hallinnollisia seuraamuksia;
 - d) työntekijöiden eläkemaksuja rahastoon on rajoitettu työntekijän ansiotulon perusteella tai ne eivät voi vuosittain ylittää euroissa määrää, joka vastaa 50 000:ta Yhdysvaltain dollaria, soveltaen 102 §:n säännöksiä tilien yhdistämisestä ja valuutanmuunnosta.

22 §

Suppean osallistumisen eläkerahasto

Suppean osallistumisen eläkerahastolla tarkoitetaan rahastoa, joka on perustettu antamaan eläke-, työkyvyttömyys- tai kuolintapaetuksia tehdyn työn vastikkeena edunsaajille, jotka ovat yhden tai useamman työnantajan nykyisiä tai entisiä työntekijöitä tai näiden työntekijöiden nimittämiä henkilöitä, edellyttäen että:

- 1) rahastossa on vähemmän kuin 50 osallistujaa;
- 2) rahastoa rahoittaa yksi tai useampi työnantaja, jotka eivät ole sijoitusyksiköitä eivätkä passiivisia ei-finanssiyksiköitä;
- 3) työnantaja- ja työntekijämaksuja rahastoon, pois lukien varainsiirrot 46 §:ssä tarkoitetuilta eläketileiltä, on rajoitettu työntekijöiden ansiotulon ja korvauksen perusteella;
- 4) ne osallistujat, jotka eivät asu Suomessa, eivät ole oikeutettuja enempään kuin 20 prosenttiin rahaston varoista; ja
- 5) rahasto on julkisen vallan sääntelemä ja antaa tietoja veroviranomaisille.

23 §

Julkisen vallan yksikön, kansainvälisen järjestön tai keskuspankin eläkerahasto

Julkisen vallan yksikön, kansainvälisen järjestön tai keskuspankin eläkerahastolla tarkoitetaan rahastoa, jonka julkisen vallan yksikkö, kansainvälinen järjestö tai keskuspankki on perustanut antamaan eläke-, työkyvyttömyys- tai kuolintapausetuksia edunsaajille tai osallistujille:

- 1) jotka ovat nykyisiä tai entisiä työntekijöitä tai näiden työntekijöiden nimittämiä henkilöitä; tai
- 2) jotka eivät ole nykyisiä tai entisiä työntekijöitä, jos näille edunsaajille tai osallistujille suoritettavat etuudet ovat vastiketta julkisen vallan yksikölle, kansainväliselle järjestölle tai keskuspankille tehdystä henkilökohtaisesta työstä.

24 §

Kvalifioitu luottokorttien liikkeeseenlaskija

Kvalifioidulla luottokorttien liikkeeseenlaskijalla tarkoitetaan seuraavat edellytykset täyttävää finanssilaitosta:

- 1) se on finanssilaitos yksinomaan sen vuoksi, että se on luottokorttien liikkeellelaskija, joka vastaanottaa talletuksia ainoastaan asiakkaan suorittaessa erääntyneen debetsaldon ylittävän maksun kortin osalta eikä tällaista liikemaksua palauteta asiakkaalle välittömästi;
- 2) finanssilaitoksella on toimintaperiaatteet ja menettelyt, joilla joko estetään asiakasta suorittamasta yli 50 000:ta Yhdysvaltain dollaria euroissa vastaavaa määrää liikemaksua, mukaan lukien tavarapalautuksista seuraavat saatavat, tai varmistetaan, että tällainen liikemaksu palautetaan asiakkaalle 60 päivän kuluessa.

Sovellettaessa 1 momentin 2 kohtaa asiakkaan liikemaksuna ei pidetä riidanalaisten maksujen saatavia.

Sovellettaessa 1 momentin 2 kohtaa on noudatettava 102 §:n säännöksiä tilien yhdistämisestä ja valuutanmuunnosta.

25 §

Vapautettu yhteissijoitusväline

Vapautetulla yhteissijoitusvälineellä tarkoitetaan yhteissijoitusvälineenä säänneltävää sijoitusyksikköä, jonka kaikkia osuuksia yhteissijoitusvälineestä hallitsevat muut kuin

raportoitavat henkilöt pois lukien passiivinen ei-finanssiyksikkö, jonka kontrolloivat henkilöt ovat raportoitavia henkilöitä.

Vapautetulla yhteissijoitusvälineellä ei tarkoiteta sellaista yhteissijoitusvälineenä säänneltävää sijoitusyksikköä, joka on laskenut liikkeeseen fyysisiä haltijaosakkeita, joita ei ole lunastettu tai poistettu liikkeestä ennen 1 päivänä tammikuuta 2018.

26 §

Finanssitali

Finanssitalilla tarkoitetaan seuraavia finanssilaitoksen ylläpitämiä tilejä:

- 1) talletustili;
- 2) säilytystili;
- 3) sijoitusyksikön omapääoma- tai velkaosuus finanssilaitoksessa;
- 4) muun finanssilaitoksen kuin 3 kohdassa tarkoitettun sijoitusyksikön omapääoma- tai velkaosuus finanssilaitoksessa, jos osuusluokan perustamisen tarkoituksena on ollut välttää 3 luvussa tarkoitettujen tietojen ilmoittaminen;

5) finanssilaitoksen antama tai ylläpitämä käteisarvovakuutussopimus ja elinkorkosopimus.

Poiketen siitä, mitä 1 momentin 3 kohdassa säädetään, finanssitalilla ei tarkoiteta omapääoma- tai velkaosuutta sellaisessa yksikössä, joka on sijoitusyksikkö yksinomaan sen vuoksi, että se:

1) antaa sijoitusneuvoja ja toimii asiakkaan puolesta finanssilaitokseen, joka ei ole kyseinen yksikkö, asiakkaan nimissä talletettujen finanssivarojen sijoittamisen, hoitamisen tai hallinnoinnin osalta; tai

2) hoitaa salkkuja ja toimii asiakkaan puolesta finanssilaitokseen, joka ei ole kyseinen yksikkö, asiakkaan nimissä talletettujen finanssivarojen sijoittamisen, hoitamisen tai hallinnoinnin osalta.

Sen lisäksi, mitä 1 momentin 5 kohdassa säädetään, finanssitalilla tarkoitetaan seuraavat edellytykset täyttävää, luonnolliselle henkilölle annettavaa välitöntä elinkorkoa:

- 1) se on sijoitussidonnainen ja siirtokelpoinen;
- 2) se laskee raha-arvon muun kuin finanssitalin perusteella annettavalle eläke- tai työkyvyttömyysetuudelle.

27 §

Talletustili

Talletustililla tarkoitetaan:

1) yritys-, shekki-, säästö-, määräaika- ja säästökassatiliä ja tiliä, josta on todisteena talletus-, säästökassa-, sijoitus- tai velkasertifikaatti tai -asiakirja tai muu samanlainen asiakirja, jota talletuslaitos ylläpitää;

2) määrää, joka vakuutusyhtiöllä on taatun investointisopimuksen tai koron maksamista tai hyvittämistä määrälle koskevan samanlaisen sopimuksen perusteella;

3) sellaista tiliä ja nimellistiliä, jolla kaikki asiakkaan puolesta pidettävät sähköiset rahat säilytetään; ja

4) tiliä, jolla säilytetään yhtä tai useampaa digitaalista keskuspankkirahaa asiakkaan puolesta.

28 §

Säilytystili

Säilytystilillä tarkoitetaan tiliä, jolla pidetään finanssivaroja toisen henkilön hyväksi. Säilytystilillä ei tarkoiteta vakuutussopimusta eikä elinkorkosopimusta.

29 §

Omapääomaosuus

Omapääomaosuudella tarkoitetaan finanssilaitoksena pidettävän yhtymän osalta pääoma- ja tulo-osuutta yhtymästä.

Finanssilaitoksena pidettävän trustin osalta omapääomaosuuden katsotaan olevan jokaisella koko trustin tai sen osan asettajana tai edunsaajana käsiteltävällä henkilöllä tai jokaisella muulla luonnollisella henkilöllä, joka viime kädessä tosiasiallisesti kontrolloi trustia. Raportoitavaa henkilöä pidetään ulkomaisen trustin edunsaajana, jos raportoitavalla henkilöllä on oikeus saada suoraan tai välillisesti pakollinen voitonjako tai hän voi suoraan tai välillisesti saada harkinnanvaraisen voitonjaon trustista.

30 §

Vakuutusopimus

Vakuutusopimuksella tarkoitetaan sopimusta, jonka mukaan vakuutuksenantaja suostuu maksamaan määrän sellaisen määritellyn vakuutustapahtuman toteutuessa, joka käsittää kuolemantapaus-, sairastumis-, onnettomuus-, vastuu- tai omaisuusriskin. Vakuutusopimuksella ei tarkoiteta elinkorkosopimusta.

31 §

Elinkorkosopimus

Elinkorkosopimuksella tarkoitetaan sopimusta, jonka mukaan vakuutuksenantaja suostuu suorittamaan maksuja sellaisen jakson ajan, joka kokonaan tai osittain määräytyy yhden tai useamman luonnollisen henkilön elinajan odotteen perusteella. Elinkorkosopimuksella tarkoitetaan myös sopimusta, jonka katsotaan olevan elinkorkosopimus sen lainkäyttöalueen lain, säädöksen tai käytännön mukaan, jossa sopimus annettiin, ja jonka mukaan antaja suostuu suorittamaan maksuja vuosien pituisen määräajan aikana.

32 §

Käteisarvo

Käteisarvolla tarkoitetaan tilanteesta riippuen suurempaa seuraavista:

1) bruttomäärä, jonka vakuutuksenottaja on oikeutettu saamaan sopimusta lunastettaessa tai irtisanottaessa;

2) määrä, jonka vakuutuksenottaja voi lainata sopimuksen perusteella tai sopimukseen liittyen.

Käteisarvolla ei tarkoiteta määrää, joka on vakuutusopimuksen mukaan maksettava:

1) yksinomaan kuolemanvarasopimuksen nojalla vakuutetun henkilön kuolemasta johtuen;

2) henkilövahinko- tai sairausetuutena tai muuna etuutena, joka antaa korvauksen vakuutustapahtuman toteutuessa syntyvästä taloudellisesta menetyksestä;

3) muun vakuutusopimuksen kuin sijoitussidonnaisen henkivakuutuksen tai elinkorkosopimuksen mukaan aikaisemmin maksetun vakuutusmaksun palautuksena vähennettynä vakuutusmaksukuluilla riippumatta siitä, onko niitä tosiasiallisesti määrätty:

a) sen johdosta, että sopimus perutaan tai irtisanotaan taikka riskialttius alenee vakuutusopimuksen voimassaoloaikana; tai

b) palautuksen aiheutuessa määritettäessä maksua uudelleen tiliöinti- tai muun samanlaisen virheen oikaisemisen johdosta;

4) vakuutuksenottajan muuna kuin irtisanomisen yhteydessä maksettavana osinkona edellyttäen, että osinko liittyy vakuutus sopimukseen, jonka mukaan maksetaan ainoastaan 2 kohdassa tarkoitetut etuudet; tai

5) sellaisesta vakuutus sopimuksesta maksetun ennakkovakuutusmaksun tai vakuutusmaksutalletuksen palautuksena, jonka vakuutusmaksu on maksettava ainakin vuosittain, jos ennakkovakuutusmaksun tai vakuutusmaksutalletuksen määrä ei ole suurempi kuin sopimuksen mukaan maksettava seuraava vuosittainen vakuutusmaksu.

33 §

Käteisarvovakuutus sopimus

Käteisarvovakuutus sopimuksella tarkoitetaan vakuutus sopimusta, jolla on käteisarvo. Käteisarvovakuutus sopimuksella ei kuitenkaan tarkoiteta kahden vakuutusyhtiön välistä korvausta koskevaa jälleenvakuutus sopimusta.

34 §

Ryhmäkäteisarvovakuutus sopimus

Ryhmäkäteisarvovakuutus sopimuksella tarkoitetaan seuraavat edellytykset täyttävää käteisarvovakuutusta:

1) se tarjoaa suojaa luonnollisille henkilöille, jotka ovat sopimuksen jäseniä työnantajan, ammatti- tai työntekijäjärjestön tai muun yhdistyksen tai ryhmän kautta;

2) se perii kultakin ryhmän jäseneltä tai ryhmän sisäisen alaryhmän jäseneltä maksun, joka määräytyy ottamatta huomioon muita ryhmän jäsenen tai jäsenluokan yksilöllisiä terveydentilan piirteitä kuin ikä, sukupuoli ja tupakointi.

35 §

Ryhmäelinkorkosopimus

Ryhmäelinkorkosopimuksella tarkoitetaan elinkorkosopimusta, jossa velkojat ovat luonnollisia henkilöitä, jotka ovat sopimuksen jäseniä työnantajan, ammatti- tai työntekijäjärjestön tai muun yhdistyksen tai ryhmän kautta.

36 §

Kokonaissaldo tai -arvo

Kokonaissaldolla tai -arvolla tarkoitetaan saldoa tai arvoa, joka saadaan yhdistämällä tilinhaltijan raportoivassa finanssilaitoksessa ja sen lähiyksikössä ylläpidettyjen finanssitilien saldot tai arvot.

37 §

Aiempi tili

Aiemmalla tilillä tarkoitetaan seuraavia finanssitilejä:

1) raportoivan finanssilaitoksen 31 päivänä joulukuuta 2015 ylläpitämä finanssitili;

2) raportoivan finanssilaitoksen 31 päivänä joulukuuta 2025 ylläpitämä, 27 §:n 3 tai 4 kohdassa tarkoitettu, finanssili;

3) tämän lain myötä raportoivaksi finanssilaitokseksi muuttuvan yksikön 31 päivänä joulukuuta 2025 ylläpitämä finanssili;

4) tilinhaltijan mikä tahansa finanssili tilinavauspäivästä riippumatta, jos:

a) tilinhaltijalla on raportoivassa finanssilaitoksessa tai raportoivan finanssilaitoksen kanssa samalla raportoitavalla lainkäyttöalueella sijaitsevassa lähiyksikössä 1 tai 2 kohdan perusteella aiempaan tilinä pidettävä toinen finanssili;

b) raportoiva finanssilaitos tai sen kanssa samalla raportoitavalla lainkäyttöalueella sijaitseva lähiyksikkö käsittelee kumpaakin tässä kohdassa mainittua finanssiliä ja mahdollisia muita tilinhaltijan tämän kohdan perusteella aiempina tileinä pidettäviä finanssilejä yhtenä finanssiliinä 98 §:n mukaisten vaatimusten täyttämiseksi ja finanssilien saldon tai arvon määrittämiseksi tilien kynnysmääriä sovellettaessa;

c) sellaisen finanssiliin osalta, johon sovelletaan rahanpesun estämistä tai asiakastunnistusta koskevia menettelyjä, raportoivan finanssilaitoksen sallitaan toteuttaa kyseiset menettelyt finanssiliin osalta käyttämällä 1 kohdan mukaisen aiemman tilin osalta sovellettuja rahanpesun estämistä tai asiakastunnistusta koskevia menettelyjä; ja

d) finanssiliin avaaminen ei edellytä, että tilinhaltija toimittaa uusia lisätietoja tai muutettuja asiakastietoja muutoin kuin tämän lain soveltamista varten.

38 §

Uusi tili

Uudella tilillä tarkoitetaan seuraavia finanssilejä:

1) raportoivan finanssilaitoksen 1 päivänä tammikuuta 2016 tai sen jälkeen avaama finanssili;

2) raportoivan finanssilaitoksen 1 päivänä tammikuuta 2026 tai sen jälkeen avaama, 27 §:n 3 tai 4 kohdassa tarkoitettu, finanssili;

3) tämän lain myötä raportoivaksi finanssilaitokseksi muuttuvan yksikön 1 päivänä tammikuuta 2026 tai sen jälkeen avaama finanssili.

39 §

Aiempi henkilötili

Aiemmalla henkilötilillä tarkoitetaan aiempaa tiliä, jota pitää yksi tai useampi luonnollinen henkilö.

40 §

Uusi henkilötili

Uudella henkilötilillä tarkoitetaan uutta tiliä, jota pitää yksi tai useampi luonnollinen henkilö.

41 §

Aiempi yksikkötili

Aiemmalla yksikkötilillä tarkoitetaan aiempaa tiliä, jota pitää yksi tai useampi yksikkö.

42 §

Vähäarvoinen tili

Vähäarvoisella tilillä tarkoitetaan aiempaa henkilötiliä, jonka kokonaissaldo tai -arvo 31 päivänä joulukuuta 2015 ei ylittänyt euroissa määrää, joka vastaa 1 000 000:aa Yhdysvaltain dollaria.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, vähäarvoisella tilillä tarkoitetaan 37 §:n 2 kohdassa tarkoitettua aiempaa henkilötiliä, jonka kokonaissaldo tai -arvo 31 päivänä joulukuuta 2025 ei ylittänyt euroissa määrää, joka vastaa 1 000 000:aa Yhdysvaltain dollaria.

43 §

Suuriarvoinen tili

Suuriarvoisella tilillä tarkoitetaan aiempaa henkilötiliä, jonka kokonaissaldo tai -arvo ylitti 31 päivänä joulukuuta 2015 tai 31 päivänä joulukuuta minä tahansa myöhempänä vuonna on ylittänyt tai ylittää euroissa määrän, joka vastaa 1 000 000:aa Yhdysvaltain dollaria.

44 §

Uusi yksikkötili

Uudella yksikkötilillä tarkoitetaan uutta tiliä, jota pitää yksi tai useampi yksikkö.

45 §

Muu kuin finanssitili

Muulla kuin finanssitilillä tarkoitetaan:

- 1) erityistä eläketiliä;
- 2) erityistä sijoitusvälinettä;
- 3) erityistä henkivakuutus sopimusta;
- 4) erityistä kuolinpesän tiliä;
- 5) muuta erityistä tiliä;
- 6) erityistä sähköisen rahan talletustiliä; ja
- 7) erityistä luottokorttitiliä.

46 §

Erityinen eläketili

Erityisellä eläketilillä tarkoitetaan tiliä, joka täyttää seuraavat edellytykset:

1) tili on sääntelyn alainen henkilökohtaisena eläketilinä tai se on osa rekisteröityä tai säänneltyä eläkesuunnitelmaa eläke-etuuksien antamiseksi, mukaan lukien työkyvyttömyys- ja kuolemantapause tuudet;

2) tilin verokohtelu on edullinen;

3) tilin osalta edellytetään vuosittaista tietojen ilmoittamista Verohallinnolle;

4) nostojen ehtona on erityisen eläkeiän saavuttaminen, työkyvyttömyys tai kuolema, tai ennen näitä erityisiä tapahtumia tehtyihin nostoihin sovelletaan hallinnollisia seuraamuksia;

5) vuosimaksut on rajoitettu enintään 50 000:ta Yhdysvaltain dollaria vastaavaan määrään euroissa tai tilille elinaikana suoritettavat enimmäismaksut on rajoitettu 1 000 000:aa Yhdysvaltain dollaria vastaavaan määrään euroissa, soveltaen kummassakin tapauksessa 102 §:n säännöksiä tilien yhdistämisestä ja valuutanmuunnosta.

Pykälän 1 momentin 5 kohdan mukaisissa enimmäismäärissä ei oteta huomioon varojen siirtoja tilille yhdeltä tai useammalta 1 momentin tai 47 §:n edellytykset täyttävältä tililtä tai yhdestä tai useammasta 21—23 §:ssä tarkoitettu eläkerahastosta.

47 §

Erityinen sijoitusväline

Erityisellä sijoitusvälineellä tarkoitetaan tiliä, joka täyttää seuraavat edellytykset:

1) tili on sääntelyn alainen sijoitusvälineenä muuhun tarkoitukseen kuin eläkkeeseen ja sillä käydään säännöllisesti kauppaa vakiintuneilla arvopaperimarkkinoilla tai tili on sääntelyn alainen säästämistävälineenä muuhun tarkoitukseen kuin eläkkeeseen;

2) tilin verokohtelu on edullinen;

3) nostojen ehtona on sijoitus- tai säästötilin tarkoitukseen liittyvien erityisten edellytysten täyttäminen tai ennen näiden edellytysten täyttymistä tehtyihin nostoihin sovelletaan hallinnollisia seuraamuksia; ja

4) vuosimaksut on rajoitettu euroissa enintään 50 000:ta Yhdysvaltain dollaria vastaavaan määrään euroissa, soveltaen kussakin tapauksessa 102 §:n säännöksiä tilien yhdistämisestä ja valuutanmuunnosta.

Pykälän 1 momentin 4 kohdan mukaisissa enimmäismäärissä ei oteta huomioon varojen siirtoja tilille yhdeltä tai useammalta 1 momentin tai 46 §:n edellytykset täyttävältä tililtä tai yhdestä tai useammasta 21—23 §:ssä tarkoitettu eläkerahastosta.

48 §

Erityinen henkivakuutus sopimus

Erityisellä henkivakuutus sopimuksella tarkoitetaan sopimusta, joka täyttää seuraavat edellytykset:

1) sopimuksen kattama jakso loppuu ennen kuin vakuutettu luonnollinen henkilö täyttää 90 vuotta;

2) jaksottaiset ja ajan myötä alenemattomat vakuutusmaksut on maksettava ainakin vuosittain sopimuksen voimassaoloajan tai kunnes vakuutettu täyttää 90 vuotta sen mukaan, kumpi ajoista on lyhyempi;

3) sopimuksella ei ole sellaista sopimuksellista arvoa, jonka joku henkilö voi saada nostolla, lainalla tai muuten ilman sopimuksen irtisanomista;

4) sopimusta peruttaessa tai irtisanottaessa maksettava määrä vähennettynä kuolemantapausta-, sairaus- ja kuluveloitusten summalla ja muilla ennen sopimuksen perumista tai irtisanomista maksetuilla määrillä ei voi ylittää sopimuksesta maksettuja kokonaisvakuutusmaksuja;

5) siirronsaaja ei pidä sopimusta arvonsa vuoksi.

49 §

Erityinen kuolinpesän tili

Erityisellä kuolinpesän tilillä tarkoitetaan yksinomaan kuolinpesän pitämää tiliä, jos tiliä koskevaan dokumentaatioon sisältyy asiakirja vainajan kuolemasta. Tili katsotaan yksinomaan kuolinpesän pitämäksi siihen saakka, kunnes kuolinpesän varat siirtyvät kolmansien osapuolten hallintaan.

50 §

Muu erityinen tili

Muulla erityisellä tilillä tarkoitetaan tiliä, joka on perustettu jonkin seuraavan tapahtuman yhteydessä:

- 1) tuomioistuimen määräys tai tuomio;
- 2) kiinteän tai irtaimen omaisuuden myynti, vaihto tai vuokraus, jos tili täyttää seuraavat edellytykset:
 - a) tili rahoitetaan yksinomaan käsirahalla, sellaisella talletuksella tai samanlaisella maksulla, joka on määrältään sopiva turvaamaan transaktioon suoraan liittyvän velvoitteen, tai finanssivaroilla, jotka talletetaan tilille omaisuuden myynnin, vaihdon tai vuokrauksen yhteydessä;
 - b) tili on perustettu ja sitä käytetään yksinomaan varmistamaan ostajan velvollisuus maksaa omaisuuden ostohinta, myyjän velvollisuus maksaa jokin ehdollinen velvoite tai vuokralleantajan tai -ottajan velvollisuus maksaa kaikki vuokrattuun omaisuuteen liittyvät vahingot niin kuin vuokrasopimuksessa on sovittu;
 - c) tilin varat, mukaan lukien niille ansaittu tulo, maksetaan tai muutoin jaetaan ostajan, myyjän, vuokralleantajan tai -ottajan hyväksi omaisuutta myydessä, vaihdettaessa, luovutettaessa tai vuokrasopimusta irtisanottaessa;
 - d) tili ei ole marginaali- tai muu vastaava tili, joka on perustettu finanssivarojen myynnin tai vaihdon yhteydessä;
 - e) tiliä ei ole yhdistetty 52 §:ssä tarkoitettuun tiliin;
- 3) kiinteällä omaisuudella turvatun lainan myöntävän finanssilaitoksen velvollisuus varata osa maksusta yksinomaan mahdollistamaan kiinteään omaisuuteen myöhemmin liittyvien verojen tai vakuutuksen maksaminen;
- 4) finanssilaitoksen velvollisuus yksinomaan mahdollistaa verojen maksaminen myöhempänä ajankohtana;
- 5) yhtiön perustaminen tai sen pääoman korotus, jos tili täyttää seuraavat edellytykset:
 - a) tiliä käytetään yksinomaan sellaisen pääoman tallettamiseen, joka on määrä käyttää yhtiön perustamista tai sen pääoman korotusta varten laissa säädetyllä tavalla;
 - b) kaikki tilillä olevat määrät jäädytetään, kunnes raportoiva finanssilaitos saa riippumattoman vahvistuksen yhtiön perustamisesta tai sen pääoman korotuksesta;
 - c) tili suljetaan tai muunnetaan yhtiön nimissä olevaksi tiliksi yhtiön perustamisen tai sen pääoman korotuksen jälkeen;
 - d) kaikki epäonnistuneesta yhtiön perustamisesta tai sen pääoman korotuksesta johtuvat palautukset, joista on vähennetty palveluntarjoajan palkkiot ja vastaavat maksut, maksetaan ainoastaan määrien maksamiseen osallistuneille henkilöille;
 - e) tili on perustettu enintään 12 kuukautta aiemmin.

51 §

Erityinen sähköisen rahan talletustili

Erityisellä sähköisen rahan talletustilillä tarkoitetaan talletustiliä, joka täyttää seuraavat edellytykset:

- 1) tilillä säilytetään kaikki asiakkaan hyväksi pidettävät sähköiset rahat;
- 2) 90 peräkkäisenä päivänä määritettävä 90 päivän tilin päivän lopun kokonaissaldon tai -arvon liukuva keskiarvo ei minään kalenterivuoden päivänä ylittänyt 10 000:ta Yhdysvaltain dollaria tai sitä euroissa vastaavaa määrää.

52 §

Erityinen luottokorttitili

Erityisellä luottokorttitilillä tarkoitetaan talletustiliä, joka täyttää seuraavat edellytykset:

1) tili on olemassa yksinomaan siitä syystä, että asiakas suorittaa eräänntyneen debetsaldon ylittävän maksun luottokortin tai uusiutuvan luottolimiittitilin osalta eikä liikamaksua palauteta asiakkaalle välittömästi;

2) finanssilaitoksella on toimintaperiaatteet ja menettelyt, jotka joko estävät asiakasta suorittamasta 50 000:ta Yhdysvaltain dollaria euroissa vastaavaa kokonaismäärää suuremman liikamaksun tai varmistavat, että jokainen kyseistä kokonaismäärää suurempi liikamaksu palautetaan asiakkaalle 60 päivän kuluessa, soveltaen kummassakin tapauksessa 102 §:n säännöksiä tilien yhdistämisestä ja valuutanmuunnoista.

Pykälän 1 momentin 2 kohtaa sovellettaessa liikamaksuna pidetään muun ohessa tavarapalautuksista johtuvia saatavia. Liikamaksuna ei sen sijaan pidetä riidanalaisten maksujen saatavia.

53 §

Asuinlainkäyttöalue

Asuinlainkäyttöalueella tarkoitetaan lainkäyttöaluetta, jolla luonnollinen henkilö tai yksikkö asuu kyseisen lainkäyttöalueen verolainsäädännön mukaan. Sellaisen henkilöyhtiön, kommandiittiyhtiön ja samankaltaisen oikeudellisen järjestelyn, jolla ei ole asuinlainkäyttöaluetta, katsotaan asuvan sen toimivan johdon sijaintilainkäyttöalueella.

54 §

Raportoitava lainkäyttöalue

Raportoitavalla lainkäyttöalueella tarkoitetaan muita lainkäyttöalueita kuin Suomea.

55 §

Raportoitavalla lainkäyttöalueella asuva henkilö

Raportoitavalla lainkäyttöalueella asuvalla henkilöllä tarkoitetaan sellaista luonnollista henkilöä, raportoitavalla lainkäyttöalueella asuneen henkilön kuolinpesää ja yksikköä, jonka asuinlainkäyttöalue on muu kuin Suomi.

56 §

Raportoitava henkilö

Raportoitavalla henkilöllä tarkoitetaan muuta raportoitavalla lainkäyttöalueella asuvaa henkilöä kuin:

- 1) yksikköä, jonka osakkeilla käydään säännöllisesti kauppaa yksillä tai useammilla vakiintuneilla arvopaperimarkkinoilla;
- 2) mitä tahansa yksikköä, joka on 1 kohdassa tarkoitetun yksikön lähiyksikkö;
- 3) julkisen vallan yksikköä;
- 4) kansainvälistä järjestöä;
- 5) keskuspankkia; ja
- 6) finanssilaitosta.

57 §

Kontrolloiva henkilö

Kontrolloivalla henkilöllä tarkoitetaan yksikköä kontrolloivaa luonnollista henkilöä.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, trustin osalta kontrolloivalla henkilöllä tarkoitetaan asettajaa, trustinhoitajaa, suojelijaa, edunsaajaa, edunsaajaryhmää ja muuta luonnollista henkilöä, joka viime kädessä tosiasiallisesti kontrolloi trustia. Muun oikeudellisen järjestelyn kuin trustin osalta kontrolloivalla henkilöllä tarkoitetaan vastaavassa tai samanlaisessa asemassa olevaa henkilöä.

Kontrolloivan henkilön määritelmää on tulkittava yhdenmukaisesti rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 1 luvun 5—7 §:ssä tarkoitettujen tosiasiallisen edunsaajan määritelmien kanssa.

58 §

Raportoitava tili

Raportoitavalla tilillä tarkoitetaan sellaista raportoivan finanssilaitoksen ylläpitämää finanssiliä, jonka raportoiva finanssilaitos on tunnistanut raportoitavaksi tiliksi 2 luvun huolellisuusmenettelyjen mukaisesti ja jonka tilinhaltija on:

- 1) raportoitava henkilö; tai
- 2) passiivinen ei-finanssiyksikkö, jolla on raportoitavana henkilönä pidettävä kontrolloiva henkilö.

59 §

Dokumentoimaton tili

Dokumentoimattomalla tilillä tarkoitetaan sellaista aiempaa henkilötiliä, jonka tilinhaltijan asuinlainkäyttöaluetta raportoiva finanssilaitos ei pysty määrittämään huolellisuusmenettelyjen mukaisesti.

60 §

Ei-finanssiyksikkö

Ei-finanssiyksiköllä tarkoitetaan yksikköä, joka ei ole finanssilaitos.

61 §

Aktiivinen ei-finanssiyksikkö

Aktiivisella ei-finanssiyksiköllä tarkoitetaan ei-finanssiyksikköä, joka täyttää jonkin seuraavista edellytyksistä:

1) vähemmän kuin 50 prosenttia ei-finanssiyksikön bruttotuloista edelliseltä kalenterivuodelta tai muulta asianmukaiselta raportointijaksolta on passiivista tuloa ja vähemmän kuin 50 prosenttia ei-finanssiyksiköllä edellisen kalenterivuoden tai muun asianmukaisen raportointijakson aikana olleista varoista on varoja, jotka tuottavat passiivista tuloa tai joita pidetään passiivisen tulon tuottamista varten;

2) ei-finanssiyksikön osakkeilla käydään säännöllisesti kauppaa vakiintuneilla arvopaperimarkkinoilla tai ei-finanssiyksikkö on sellaisen yksikön lähiyksikkö, jonka osakkeilla käydään säännöllisesti kauppaa vakiintuneilla arvopaperimarkkinoilla;

3) ei-finanssiyksikkö on julkisen vallan yksikkö, kansainvälinen järjestö, keskuspankki tai sellainen yksikkö, joka on yhden tai useamman edellä mainituista kokonaan omistama;

4) käytännöllisesti katsoen kaikki ei-finanssiyksikön toiminta koostuu yhden tai useamman muuta kauppa- tai liiketoimintaa kuin finanssilaitostoimintaa harjoittavan tytäryhtiön ulkona olevan osakekannan omistamisesta kokonaan tai osittain tai rahoituksen ja palvelujen tarjoamisesta yhdelle tai useammalle tällaiselle tytäryhtiölle;

5) ei-finanssiyksikkö ei vielä harjoita liiketoimintaa eikä ole aiemmin harjoittanut liiketoimintaa, vaan sijoittaa pääomaa varoihin tarkoituksena harjoittaa muuta liiketoimintaa kuin finanssilaitostoimintaa edellyttäen, että ei-finanssiyksikkö ei täytä tämän poikkeuksen edellytyksiä 24 kuukauden jälkeen ei-finanssiyksikön alkuorganisoinnista;

6) ei-finanssiyksikkö ei ollut finanssilaitos edellisenä viitenä vuotena ja on realisoimassa varansa tai organisoitumassa uudelleen tarkoituksena jatkaa tai aloittaa uudelleen muun liiketoiminnan kuin finanssilaitostoiminnan harjoittaminen;

7) ei-finanssiyksikkö suorittaa pääasiallisesti rahoitus- ja suojastransaktioita muiden kuin finanssilaitoksina pidettävien lähiyksiköiden kanssa tai niitä varten eikä tarjoa rahoitus- tai suojauspalveluja millekään muulle yksikölle kuin lähiyksikölle, edellyttäen, että kaikkien tällaisten lähiyksiköiden ryhmä harjoittaa pääasiallisesti muuta liiketoimintaa kuin finanssilaitostoimintaa;

8) ei-finanssiyksikkö täyttää seuraavat edellytykset:

a) se on sijoittautunut kotipaikkansa lainkäyttöalueelle ja toimii siellä yksinomaan uskonnollisessa, tieteellisessä, taiteellisessa, kasvatuksellisessa, kulttuuri-, urheilu- tai hyväntekeväisyystarkoituksessa tai se on sijoittautunut kotipaikkansa lainkäyttöalueelle ja toimii siellä ja on sellainen ammattijärjestö, elinkeinojärjestö, kauppakamari, työjärjestö, maatalous- tai puutarhanviljelyjärjestö, kansalaisjärjestö tai järjestö, joka toimii yksinomaan sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseksi;

b) se on vapautettu kotipaikkansa lainkäyttöalueella tuloverosta;

c) sillä ei ole osakkaita tai jäseniä, joilla on omistus- tai hyötyosuus sen tuloista tai varoista;

d) ei-finanssiyksikön kotipaikan lainkäyttöalueen sovellettavat lait tai ei-finanssiyksikön muodostamisasiakirjat eivät salli ei-finanssiyksikön tulon tai varojen jakamista yksityishenkilölle tai muuta kuin hyväntekeväisyyttä harjoittavalle yksikölle tai käyttöä niiden hyödyksi muutoin kuin ei-finanssiyksikön hyväntekeväisyystoimintaa hoidettaessa tai maksettaessa kohtuullinen korvaus tehdyistä palveluista tai maksuna, joka edustaa ei-finanssiyksikön ostaman omaisuuden käypää markkina-arvoa;

e) ei-finanssiyksikön kotipaikan lainkäyttöalueen sovellettavat lait tai ei-finanssiyksikön muodostamisasiakirjat edellyttävät, että ei-finanssiyksikköä selvitystilaan asetettaessa tai purettaessa kaikki sen varat jaetaan julkisen vallan yksikölle tai muulle voittoa tavoittelemattomalle organisaatiolle tai ne palautuvat ei-finanssiyksikön kotipaikan lainkäyttöalueen tai sen valtiollisen osan julkiselle vallalle.

Yksikköä ei 1 momentin 4 kohtaa sovellettaessa katsota ei-finanssiyksiköksi, jos yksikkö toimii tai esiintyy sijoitusrahastona, kuten yksityisenä pääomarahastona, riskipääomarahastona, lainapääomaa käyttävänä yritysostorahastona tai minä tahansa sijoitusvälineenä, jonka tarkoitus on hankkia tai rahoittaa yhtiöitä ja pitää osuuksia näistä yhtiöistä pääomavaroina sijoitustarkoituksessa.

62 §

Passiivinen ei-finanssiyksikkö

Passiivisella ei-finanssiyksiköllä tarkoitetaan seuraavia yksiköitä:

1) muu ei-finanssiyksikkö kuin aktiivinen ei-finanssiyksikkö;

2) sellainen 4 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu sijoitusyksikkö, joka ei ole osallistuvan lainkäyttöalueen finanssilaitos.

63 §

Passiivinen tulo

Passiivisella tulolla tarkoitetaan:

- 1) osinkoa ja osinkoa vastaavaa tuloa;
- 2) korkoa ja korkoa vastaavaa tuloa;
- 3) vuokraa ja rojaltia, lukuun ottamatta sellaista vuokraa ja rojaltia, joka on saatu ei-finanssiryhmän aktiivisesta liiketoiminnasta ainakin osittain ei-finanssiryhmän työntekijöiden harjoittamana;
- 4) elinkorkoa;
- 5) raportoitavista kryptovaroista saatua tuloa;
- 6) finanssivarojen tai raportoitavien kryptovarojen myynnistä tai vaihdannasta jäljelle jäävää ylijäämää;
- 7) finanssivaroja tai raportoitavia kryptovaroja koskevista tapahtumista jäljelle jäävää ylijäämää;
- 8) valuutanvaihdosta jäljelle jäävää ylijäämää;
- 9) swap-sopimuksista saatua nettotuloa;
- 10) käteisarvovakuutus sopimusten perusteella saatua määrää.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, passiivisella tulolla ei tarkoiteta finanssivaroja tai raportoitavia kryptovaroja säännöllisesti välittävän yksikön tuloa sellaisesta tapahtumasta, joka kuuluu yksikön säännönmukaiseen kaupankäyntiin tai liiketoimintaan finanssivarojen tai raportoitavien kryptovarojen välittäjänä.

64 §

Tilinhaltija

Tilinhaltijalla tarkoitetaan henkilöä, jonka tiliä ylläpitävä finanssilaitos on listannut tai tunnistanut finanssitilin haltijaksi.

Tilinhaltijalla tarkoitetaan käteisarvovakuutus sopimuksen ja elinkorkosopimuksen osalta henkilöä, joka on oikeutettu saamaan käteisarvon tai muuttamaan sopimuksen edunsaajan. Jos kukaan ei voi saada käteisarvoa tai vaihtaa edunsaajaa, tilinhaltijalla tarkoitetaan sopimuksessa omistajaksi nimettyä henkilöä ja jokaista henkilöä, jolla sopimusehtojen mukaan on kiistaton oikeus maksuun. Käteisarvovakuutus sopimuksen tai elinkorkosopimuksen erääntyessä tilinhaltijaksi katsotaan jokainen henkilö, joka on sopimuksen perusteella oikeutettu saamaan maksun.

Tilinhaltijalla ei tarkoiteta sellaista muuta henkilöä kuin finanssilaitosta, joka pitää finanssitiliä toisen henkilön hyväksi tai lukuun asiamiehenä, säilytyksenhoitajana, nimellisomistajana, allekirjoittajana, sijoitusneuvojana tai välittäjänä. Tällaisessa tilanteessa tilinhaltijalla tarkoitetaan henkilöä, jonka hyväksi tai lukuun finanssitiliä pidetään.

65 §

Rahanpesun estämistä tai asiakastunnistusta koskevat menettelyt

Rahanpesun estämistä tai asiakastunnistusta koskevilla menettelyillä tarkoitetaan raportoivan finanssilaitoksen asiakasta koskevaa tutkimismenettelyä niiden rahanpesun estämistä koskevien vaatimusten mukaan, joista säädetään rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetussa laissa.

66 §

Yksikkö

Yksiköllä tarkoitetaan oikeushenkilöä tai oikeudellista järjestelyä, kuten yhtiötä, yhtymää, trustia ja säätiötä.

67 §

Lähiyksikkö

Lähiyksiköllä tarkoitetaan:

- 1) yksikköä, joka joko kontrolloi toista yksikköä tai joka on toisen yksikön kontrollin alainen;
- 2) yksikköä, joka on toisen yksikön kanssa yhteisen kontrollin alainen; ja
- 3) yksiköitä, jotka ovat 4 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja sijoitusyksiköjä ja joilla on yhteinen hallinto, joka täyttää kyseisten sijoitusyksiköiden huolellisuusvaatimukset.

Yksikön katsotaan kontrolloivan toista yksikköä 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, jos sillä on yksikön äänivallasta tai arvosta yli 50 prosentin välitön tai välillinen omistus.

68 §

Verotunniste

Verotunnisteella tarkoitetaan verovelvollisen tunnistenumeroa tai sen puuttuessa sitä tehtävältään vastaavaa tietoa.

69 §

Asiakirjanäyttö

Asiakirjanäytöllä tarkoitetaan seuraavia:

- 1) asuinpaikkatodistusta, jonka on antanut siihen oikeutettu sen lainkäyttöalueen julkisen vallan toimielin, jolla maksunsaaja ilmoittaa asuvansa;
- 2) luonnollisen henkilön osalta voimassa olevaa henkilöllisyystodistusta, jonka on antanut siihen oikeutettu julkisen vallan toimielin, ja joka sisältää luonnollisen henkilön nimen ja jota tyypillisesti käytetään henkilön tunnistamiseen;
- 3) yksikön osalta virallista dokumentaatiota, jonka on antanut siihen oikeutettu julkisen vallan toimielin ja johon sisältyy yksikön nimi ja pääkonttoriosoite yksikön kotipaikakseen ilmoittamalla lainkäyttöalueella tai lainkäyttöalueella, jolla se muodostettiin tai organisoitiin;
- 4) tarkastettua tilinpäätöstä, kolmannen osapuolen luottoraporttia, konkurssihakemusta ja arvopaperimarkkinavalvojien raporttia.

Asiakirjanäytöllä tarkoitetaan aiemman yksikkötilin osalta myös raportoivan finanssilaitoksen tietoihin sisältyviä tilinhaltijan luokituksia, jos:

1) luokitukset on määritelty vakiomuotoisen toimialakoodausjärjestelmän perusteella, ja raportoiva finanssilaitos on kirjannut ne tavanomaisia liiketoimintatapojaan noudattaen rahanpesun estämistä tai asiakastunnistusta koskevan menettelyn tai muuta sääntelyä koskevan menettelyn mukaisesti; ja

2) raportoiva finanssilaitos on ottanut luokitukset käyttöön ennen sitä päivää, jota on käytetty finanssitalin luokitteluun aiemmaksi tiliksi edellyttäen, että raportoiva finanssilaitos ei tiedä tai sillä ei ole syytä tietää luokittelun olevan virheellinen tai epäluotettava.

Vakiomuotoisella toimialakoodausjärjestelmällä tarkoitetaan 2 momenttia sovellettaessa koodausjärjestelmää, jota käytetään laitosten toimialakohtaisessa luokittelussa muissa kuin verotustarkoituksissa.

70 §

Itse annettu todistus

Itse annetulla todistuksella tarkoitetaan tilinhaltijan tai kontrolloivan henkilön raportoivalle finanssilaitokselle antamaa päivättyä ja tilinhaltijan tai kontrolloivan henkilön allekirjoittamaa tai muuten oikeaksi vahvistamaa todistusta, jonka avulla raportoiva finanssilaitos voi määrittää, onko tili raportoitava tili, ja joka sisältää seuraavat tiedot:

- 1) tilinhaltijan tai kontrolloivan henkilön nimi;
- 2) tilinhaltijan tai kontrolloivan henkilön kotipaikan osoite;
- 3) tilinhaltijan tai kontrolloivan henkilön asuinlainkäyttöalueet;
- 4) tilinhaltijan tai kontrolloivan henkilön raportoitavien lainkäyttöalueiden verotunnisteet, jos raportoitava lainkäyttöalue on antanut verotunnisteen;
- 5) tilinhaltijan tai kontrolloivan henkilön syntymäaika; ja
- 6) raportoivan finanssilaitoksen vaatimus, että tilinhaltija tai kontrolloiva henkilö ilmoittaa raportoivalle finanssilaitokselle asuinlainkäyttöalueen määrittämiseen vaikuttavista olosuhteiden muutoksistaan.

71 §

Olosuhteiden muutos

Olosuhteiden muutoksella tarkoitetaan mitä tahansa sellaista muutosta tai lisäystä henkilöä tai tiliä koskeviin tietoihin, jotka ovat ristiriidassa henkilön asuinlainkäyttöaluetta määrittävien aiempien tietojen tai tiliä koskevien aiempien tietojen kanssa.

72 §

Tunnistamispalvelu

Tunnistamispalvelulla tarkoitetaan sähköistä prosessia, jonka Suomi, raportoitava lainkäyttöalue tai Euroopan unioni asettaa maksutta raportoivan finanssilaitoksen saataville tilinhaltijan tai kontrolloivan henkilön henkilöllisyyden ja asuinlainkäyttöalueen vahvistamiseksi.

2 luku

Huolellisuusveloitteet

Yleiset huolellisuusveloitteet

73 §

Tilin raportoitavuus

Tili on raportoitava tili siitä päivästä alkaen, jona se on tunnistettu raportoitavaksi tiliksi tämän luvun huolellisuusmenettelyjen mukaisesti. Tiliä on käsiteltävä raportoitavana tilinä siihen asti, kunnes tilinhaltija tai tilinhaltijan kontrolloiva henkilö lakkaa olemasta raportoitava henkilö.

Raportoitavaa tiliä koskevat tiedot on ilmoitettava vuosittain Verohallinnolle sitä seuraavana kalenterivuonna, johon tiedot liittyvät.

74 §

Tilin saldon ja arvon määrittäminen

Tilin saldo ja arvo on määritettävä kalenterivuoden viimeisen päivän mukaan.

75 §

Vaihtoehtoiset huolellisuusmenettelyt

Raportoiva finanssilaitos voi soveltaa uusia tilejä koskevia huolellisuusmenettelyjä aiempiin tileihin ja suuriarvoisia tilejä koskevia huolellisuusmenettelyjä vähäarvoisiin tileihin. Tällöin aiempiin tileihin muutoin sovellettavia sääntöjä sovelletaan edelleen.

Vähäarvoisten tilien huolellisuusvelvoitteet

76 §

Asuinvaltiotesti

Jos raportoivan finanssilaitoksen arkistotiedoissa on asiakirjanäyttöön perustuva henkilötilin haltijan voimassa oleva osoite asuinlainkäyttöalueella, raportoiva finanssilaitos voi käsitellä henkilötilin haltijaa osoitteen mukaisella lainkäyttöalueella asuvana määrittäessään, onko tilinhaltija raportoitava henkilö (*asuinvaltiotesti*).

Jos tiliin liittyvissä olosuhteissa tapahtuu muutos, jonka seurauksena raportoiva finanssilaitos tietää tai sillä on syy tietää 1 momentissa tarkoitetun asiakirjanäytön olevan virheellinen tai epäluotettava, raportoiva finanssilaitos ei voi enää luottaa asuinvaltiotestiin. Raportoivan finanssilaitoksen on tällöin hankittava sellainen itse annettu todistus tai uusi asiakirjanäyttö, joka selvittää tilinhaltijan asuinlainkäyttöalueet, seuraavista ajankohdista myöhempänä:

- 1) olosuhteiden muutosvuoden viimeiseen päivään mennessä;
- 2) 90 kalenteripäivän kuluessa olosuhteiden muutosta koskevasta ilmoituksesta tai olosuhteiden muutoksen havaitsemisesta.

Jos raportoiva finanssilaitos ei 2 momentin mukaisessa tilanteessa pysty hankkimaan luotettavaa itse annettua todistusta tai luotettavaa uutta asiakirjanäyttöä, sen on noudatettava 77 §:n mukaista sähköistä arkistohakumenettelyä.

77 §

Vähäarvoisten tilien sähköinen arkistohaku

Jos raportoivan finanssilaitoksen arkistotiedoissa ei ole asiakirjanäyttöön perustuvaa henkilötilin haltijan voimassa olevaa osoitetta asuinlainkäyttöalueella, raportoivan finanssilaitoksen on tutkittava sillä oleva sähköisesti hakukelpoinen tieto seuraavien tunnusmerkkien osalta ja noudatettava 2—5 momentin mukaisia menettelyjä:

- 1) tilinhaltijan tunnistaminen raportoitavalla lainkäyttöalueella asuvaksi;

2) voimassa oleva posti- tai kotipaikkaosoite raportoitavalla lainkäyttöalueella;
3) yksi tai useampi puhelinnumero raportoitavalla lainkäyttöalueella eikä puhelinnumeroa Suomessa;

4) muut kuin talletustiliä koskevat pysyväisohjeet varojen siirrosta raportoitavalla lainkäyttöalueella ylläpidetyille tilille;

5) voimassa oleva asianajovaltakirja tai allekirjoitusvaltuutus myönnettynä henkilölle, jolla on osoite raportoitavalla lainkäyttöalueella;

6) postinsäilytysohje tai c/o-osoite raportoitavalla lainkäyttöalueella, jos raportoivan finanssilaitoksen arkistotiedoissa ei ole muuta osoitetta tilinhaltijalle.

Jos sähköisessä arkistohaussa ei löydy 1 momentissa tarkoitettuja tunnusmerkkejä, raportoivan finanssilaitoksen ei tarvitse suorittaa lisätoimia ennen kuin olosuhteissa tapahtuu muutos, jonka seurauksena tiliin liittyy yksi tai useampi tunnusmerkki tai tili muuttuu suuriarvoiseksi tiliksi.

Raportoivan finanssilaitoksen on käsiteltävä tilinhaltijaa kullakin sellaisella raportoitavalla lainkäyttöalueella asuvana, jonka osalta on tunnistettu tunnusmerkki, jos:

1) sähköisessä arkistohaussa löytyy 1 momentin 1—5 kohdassa tarkoitettuja tunnusmerkkejä; tai

2) olosuhteissa tapahtuu sellainen muutos, jonka seurauksena tiliin liittyy yksi tai useampi tunnusmerkki.

Sen estämättä, mitä 3 momentissa säädetään, raportoiva finanssilaitos voi niin valitessaan kohdella tilinhaltijaa samalla tavalla kuin ennen olosuhteiden muutosta seuraavista myöhemmin päättävään ajankohtaan saakka:

1) olosuhteiden muutosvuoden viimeiseen päivään asti;

2) 90 kalenteripäivää tunnusmerkin löytymisestä.

Jos sähköisessä arkistohaussa löytyy postinsäilytysohje tai c/o-osoite eikä tilinhaltijalle tunnisteta muuta osoitetta eikä 1 momentin 1—5 kohdassa tarkoitettuja tunnusmerkkejä, raportoivan finanssilaitoksen on sovellettava 79 §:ssä tarkoitettua paperiarkistohakua taikka yritettävä hankkia tilinhaltijalta itse annettu todistus tai asiakirjanäyttöä tilinhaltijan asuinlainkäyttöalueiden määrittämiseksi. Jos raportoiva finanssilaitos ei pysty paperiarkistohaussa määrittämään tunnusmerkkejä eikä itse annettua todistusta tai asiakirjanäyttöä saada, raportoivan finanssilaitoksen on raportoitava tili Verohallinnolle dokumentoimattomana tilinä.

Sen estämättä, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, raportoivan finanssilaitoksen ei tarvitse seuraavissa tilanteissa käsitellä tilinhaltijaa raportoitavalla lainkäyttöalueella asuvana, vaikka tiliin liittyen löytyy 1 momentissa tarkoitettuja tunnusmerkkejä:

1) tilinhaltijatietoihin sisältyy voimassa oleva posti- tai kotipaikkaosoite raportoitavalla lainkäyttöalueella tai yksi tai useampi puhelinnumero raportoitavalla lainkäyttöalueella eikä puhelinnumeroa Suomessa, tai pysyväisohjeet muun finanssiliin kuin talletustilin osalta varojen siirrosta jollakin raportoitavalla lainkäyttöalueella ylläpidetyille tilille, ja raportoiva finanssilaitos:

a) joko hankkii sellaisen itse annetun todistuksen tai se on aiemmin tutkinut ja sillä on arkistotieto sellaisesta itse annetusta todistuksesta, jonka mukaan tilinhaltijan asuinlainkäyttöalue on yksinomaan Suomi; ja

b) joko hankkii tilinhaltijalta sellaista asiakirjanäyttöä tai se on aiemmin tutkinut ja sillä on arkistotieto sellaisesta asiakirjanäytöstä, josta käy ilmi, ettei tilinhaltija ole raportoitava henkilö;

2) tilinhaltijatietoihin sisältyy voimassa oleva asianajovaltakirja tai allekirjoitusvaltuutus myönnettynä henkilölle, jolla on osoite raportoitavalla lainkäyttöalueella, ja raportoiva finanssilaitos:

a) joko hankkii sellaisen itse annetun todistuksen tai se on aiemmin tutkinut ja sillä on arkistotieto sellaisesta itse annetusta todistuksesta, jonka mukaan tilinhaltijan asuinlainkäyttöalue on yksinomaan Suomi; tai

b) joko hankkii tilinhaltijalta sellaista asiakirjanäyttöä tai se on aiemmin tutkinut ja sillä on arkistotieto sellaisesta asiakirjanäytöstä, josta käy ilmi, ettei tilinhaltija ole raportoitava henkilö.

Suuriarvoisten tilien laajennettu tutkimismenettely

78 §

Suuriarvoisten tilien sähköinen arkistohaku

Raportoivan finanssilaitoksen on tutkittava suuriarvoisen tilin osalta sillä oleva sähköisesti hakukelpoinen tieto 77 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tunnusmerkkien osalta.

79 §

Paperiarkistohaku

Raportoivan finanssilaitoksen ei tarvitse suorittaa suuriarvoisen tilin osalta paperiarkistohakua, jos raportoivan finanssilaitoksen sähköisesti hakukelpoisiin tietoihin sisältyy kentät kaikkia seuraavia tietoja ja niiden poimintaa varten:

- 1) tilinhaltijan kotipaikka;
- 2) raportoivan finanssilaitoksen arkistotiedoissa oleva tilinhaltijan kotipaikkaosoite ja postiosoite;
- 3) raportoivan finanssilaitoksen arkistotiedoissa olevat tilinhaltijan mahdolliset puhelinnumerot;
- 4) muun finanssitalin kuin talletustilin osalta tieto siitä, onko olemassa pysyväisohjeita tilillä olevien varojen siirrosta toiselle tilille, mukaan lukien tili raportoivan finanssilaitoksen toisessa sivuliikkeessä tai toisessa finanssilaitoksessa;
- 5) onko tilinhaltijalle nykyistä c/o-osoitetta tai postinsäilytysohjetta;
- 6) onko tiliä varten asianajovaltakirja tai allekirjoitusvaltuus.

Raportoivan finanssilaitoksen on suoritettava 77 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tunnusmerkkejä koskeva paperiarkistohaku kaikkien niiden 1 momentissa tarkoitettujen tietojen osalta, joita raportoivan finanssilaitoksen sähköiset tietokannat eivät poimi. Raportoivan finanssilaitoksen on lisäksi tutkittava 77 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tunnusmerkkejä varten seuraavat tiliin liittyvät, raportoivan finanssilaitoksen viimeisen viiden vuoden aikana hankkimat asiakirjat niiden 1 momentissa tarkoitettujen tietojen osalta, jotka eivät sisälly asiakkaan nykyiseen kantatiedostoon:

- 1) viimeisin tilin osalta kerätty asiakirjanäyttö;
- 2) viimeisin tilinavaussopimus tai -dokumentaatio;
- 3) raportoivan finanssilaitoksen rahanpesun estämistä tai asiakastunnistusta koskevan menettelyn mukaan tai muihin sääntelytarkoituksiin hankkima viimeisin dokumentaatio;
- 4) kaikki voimassa olevat asianajovaltakirjat tai allekirjoitusvaltuuslomakkeet;
- 5) muut kuin talletustilejä koskevat voimassa olevat pysyväisohjeet varojen siirrosta.

80 §

Kysely asiakasvastaavalle

Raportoivan finanssilaitoksen on vuosittain tiedusteltava asiakasvastaavalta, onko hänelle osoitetun suuriarvoisen tilin haltija raportoitava henkilö. Jos asiakasvastaavalla on tosiasiallinen tieto siitä, että kyseisen tilin haltija on raportoitava henkilö, raportoivan finanssilaitoksen on pidettävä tiliä raportoitavana tilinä.

81 §

Tunnusmerkkien löytymisen vaikutus

Jos suuriarvoisten tilien tutkimismenettelyssä löydetään yksi tai useampi 77 §:n 1 momentin 1—5 kohdassa tarkoitettu tunnusmerkki tai jos olosuhteissa tapahtuu muutos, jonka seurauksena tiliin liittyy yksi tai useampi tunnusmerkki, raportoivan finanssilaitoksen on käsiteltävä tiliä raportoitavana tilinä kunkin sellaisen raportoitavan lainkäyttöalueen osalta, josta on tunnistettu tunnusmerkki. Tiliä ei kuitenkaan tarvitse käsitellä raportoitavana tilinä, jos raportoiva finanssilaitos päättää soveltaa 77 §:n 6 momentin mukaista menettelyä ja jokin momentin poikkeuksista soveltuu tilin osalta.

Jos suuriarvoisten tilien tutkimismenettelyssä ilmenee postinsäilytysohje tai c/o-osoite eikä tilinhaltijalle tunnisteta muuta osoitetta eikä mitään 77 §:n 1 momentin 1—5 kohdassa tarkoitettuja tunnusmerkkejä, raportoivan finanssilaitoksen on hankittava tilinhaltijalta itse annettu todistus tai asiakirjanäyttöä kyseisen tilinhaltijan asuinlainkäyttöalueiden määrittämiseksi. Jos raportoiva finanssilaitos ei pysty hankkimaan itse annettua todistusta tai asiakirjanäyttöä, raportoivan finanssilaitoksen on ilmoitettava tili Verohallinnolle dokumentoimattomana tilinä.

Jos suuriarvoisten tilien tutkimismenettelyssä ei löydetä tiliin liittyen lainkaan 77 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tunnusmerkkejä tiliin liittyen eikä tiliä tunnisteta asiakasvastaavalle 80 §:n mukaisesti tehdyn kyselyn perusteella raportoitavan henkilön pitämäksi, raportoivan finanssilaitoksen ei ole suoritettava lisätoimia ennen kuin olosuhteissa tapahtuu muutos, jonka seurauksena tiliin liittyy yksi tai useampi tunnusmerkki.

82 §

Vähäarvoisen tilin muuttuminen suuriarvoiseksi tiliksi

Jos aiempi henkilötili ei ollut suuriarvoinen tili 31 päivänä joulukuuta 2015, mutta on suuriarvoinen tili jonkin myöhemmän kalenterivuoden viimeisenä päivänä, raportoivan finanssilaitoksen on suoritettava suuriarvoisten tilien laajennetut tutkimismenettelyt loppuun sitä vuotta seuraavan kalenterivuoden aikana, jona tili muuttuu suuriarvoiseksi tiliksi.

Jos 1 momentissa tarkoitettu tili tunnistetaan suuriarvoisten tilien laajennetussa tutkimismenettelyssä raportoitavaksi tiliksi, raportoivan finanssilaitoksen on ilmoitettava tilistä tiedot Verohallinnolle 3 luvun mukaisesti vuosittain siitä vuodesta alkaen, jona tili tunnistetaan raportoitavaksi tiliksi siihen asti, kunnes tilinhaltija lakkaa olemasta raportoitava henkilö.

83 §

Tutkimismenettelyjen uudelleensuorittaminen

Raportoivan finanssilaitoksen on suoritettava dokumentoimattoman tilin osalta suuriarvoisten tilien laajennetut tutkimismenettelyt vuosittain siihen asti, kunnes tili ei ole enää dokumentoimaton.

Kun raportoiva finanssilaitos on suorittanut laajennetut tutkimismenettelyt suuriarvoisen tilin osalta, se ei ole muun kuin dokumentoimattoman tilin osalta velvollinen suorittamaan menettelyjä uudelleen lukuun ottamatta 80 §:n mukaista vuosittaista kyselyä asiakasvastaavalle.

84 §

Suuriarvoisen tilin olosuhteiden muutos

Jos suuriarvoisen tilin osalta tapahtuu olosuhteiden muutos, jonka seurauksena tiliin liittyy yksi tai useampi 77 §:n 1 momentissa tarkoitettu tunnusmerkki, raportoivan finanssilaitoksen on käsiteltävä tiliä raportoitavana tilinä kunkin sellaisen raportoitavan lainkäyttöalueen osalta, josta on tunnistettu tunnusmerkki. Raportoiva finanssilaitos voi kuitenkin niin valitessaan kohdella tiliin liittyvää henkilöä samalla tavalla kuin ennen olosuhteiden muutosta enintään 90 kalenteripäivän ajan tunnusmerkin havaitsemisesta.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, raportoivan finanssilaitoksen ei tarvitse käsitellä tiliä raportoitavana tilinä, jos se päättää soveltaa 77 §:n 6 momentin mukaista menettelyä ja jokin kyseisen momentin poikkeuksista soveltuu tilin osalta.

85 §

Asiakasvastaavan velvollisuus tunnistaa olosuhteiden muutokset

Raportoivan finanssilaitoksen on varmistettava, että asiakasvastaava tunnistaa kaikki suuriarvoisen tilin olosuhteissa tapahtuvat muutokset. Jos asiakasvastaava saa tiedon olosuhteissa tapahtuneesta muutoksesta, raportoivan finanssilaitoksen on noudatettava tilin osalta 84 §:n mukaista menettelyä.

Uuden henkilötilin huolellisuusvelvoitteet

86 §

Itse annetun todistuksen hankkiminen uuden henkilötilin avaamisen yhteydessä

Raportoivan finanssilaitoksen on uuden henkilötilin osalta tilinavauksen yhteydessä:

1) hankittava itse annettu todistus, jonka perusteella raportoiva finanssilaitos voi määrittää tilinhaltijan asuinlainkäyttöalueet; ja

2) vahvistettava itse annetun todistuksen luotettavuus niiden tietojen perusteella, jotka raportoiva finanssilaitos on hankkinut tilinavauksen yhteydessä, mukaan lukien rahanpesun estämistä tai asiakastunnistusta koskevan menettelyn mukaisesti kerätty dokumentaatio.

Jos itse annettu todistus vahvistaa tilinhaltijan asuvan raportoitavalla lainkäyttöalueella, raportoivan finanssilaitoksen on käsiteltävä tiliä raportoitavana tilinä.

87 §

Uuden henkilötilin olosuhteiden muutos

Jos uuden henkilötilin osalta tapahtuu olosuhteissa muutos, jonka vuoksi raportoiva finanssilaitos tietää tai sillä on syy tietää alkuperäisen itse annetun todistuksen olevan virheellinen tai epäluotettava, raportoiva finanssilaitos ei voi käyttää alkuperäistä itse annettua todistusta. Raportoivan finanssilaitoksen on tällöin hankittava tilinhaltijalta uusi luotettava itse annettu todistus, joka vahvistaa tilinhaltijan asuinlainkäyttöalueet tai selvitys ja tarvittava dokumentaatio, jotka vahvistavat alkuperäisen itse annetun todistuksen luotettavuuden.

Jos raportoiva finanssilaitos ei saa 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa tilinhaltijalta luotettavaa itse annettua todistusta kyseisen momentin edellyttämällä tavalla, sen on pidettävä tilinhaltijaa seuraavilla lainkäyttöalueilla asuvana:

1) lainkäyttöalueet, jotka tilinhaltija on ilmoittanut asuinlainkäyttöalueikseen alkuperäisessä itse annettussa todistuksessa;

2) lainkäyttöalueet, jotka ovat tilinhaltijan mahdollisia asuinlainkäyttöalueita olosuhteiden muutoksen seurauksena.

Poiketen siitä, mitä 2 momentissa säädetään, raportoiva finanssilaitos voi niin valitessaan kohdella tilinhaltijaa olosuhteiden muutosta edeltävän aseman mukaisesti enintään 90 kalenteripäivän ajan seuraavista tapahtumista aikaisimmasta laskettuna:

- 1) itse annettu todistus muuttuu virheelliseksi tai epäluotettavaksi olosuhteiden muutoksen seurauksena;
- 2) alkuperäisen itse annetun todistuksen luotettavuus vahvistetaan;
- 3) raportoiva finanssilaitos saa uuden luotettavan itse annetun todistuksen.

Aiempien yksikkötilien huolellisuusvelvoitteet

88 §

Tutkittavat aiemmat yksikkötilit

Raportoivan finanssilaitoksen on tutkittava seuraavat aiemmat yksikkötilit noudattaen 90—92 §:n mukaisia menettelyjä:

- 1) tili, jonka kokonaissaldo tai -arvo ylitti 31 päivänä joulukuuta 2015 määrän, joka vastaa euroissa 250 000:aa Yhdysvaltain dollaria;
- 2) tili, jonka kokonaissaldo tai -arvo ei 31 päivänä joulukuuta 2015 ylittänyt määrää, joka vastaa euroissa 250 000:aa Yhdysvaltain dollaria, mutta jonka saldo tai arvo ylittää kyseisen määrän jonkin myöhemmän vuoden viimeisenä päivänä.

89 §

Aiemmat yksikkötilit, joita ei tarvitse tutkia, tunnistaa eikä raportoida

Jos raportoiva finanssilaitos ei valitse toisin joko kaikkien aiempien yksikkötilien tai erikseen minkä tahansa tällaisten yksikkötilien selvästi tunnistetun ryhmän osalta, sen ei tarvitse tutkia, tunnistaa eikä raportoida aiempaa yksikkötiliä, jonka kokonaissaldo tai -arvo ei ylittänyt 31 päivänä joulukuuta 2015 250 000:ta Yhdysvaltain dollaria vastaavaa määrää euroissa. Jos tilin kokonaissaldo tai -arvo ylittää kyseisen määrän jonkin myöhemmän kalenterivuoden viimeisenä päivänä, raportoivan finanssilaitoksen on tutkittava ja tunnistettava tili 90—92 §:n mukaisia menettelyjä noudattaen ja tarvittaessa raportoitava tili siitä vuodesta lähtien, jonka viimeisenä päivänä tilin kokonaissaldo tai -arvo ylittää kyseisen määrän.

90 §

Aiemman yksikkötilin haltijan määrittäminen raportoitavaksi henkilöksi

Raportoivan finanssilaitoksen on tutkittava sääntely- tai asiakassuhdetarkoituksia varten säilyttämänsä tiedot sen määrittämiseksi, osoittavatko nämä tiedot aiemman yksikkötilin haltijan asuvan raportoitavalla lainkäyttöalueella. Tietoihin, jotka osoittavat tilinhaltijan asuvan raportoitavalla lainkäyttöalueella, kuuluvat muun ohessa tilinhaltijan muodostamis- tai organisointipaikka ja raportoitavalla lainkäyttöalueella sijaitseva osoite.

Jos 1 momentissa tarkoitetut tiedot osoittavat tilinhaltijan asuvan raportoitavalla lainkäyttöalueella, raportoivan finanssilaitoksen on käsiteltävä tiliä raportoitavana tilinä. Tiliä ei ole kuitenkaan käsiteltävä raportoitavana tilinä, jos raportoiva finanssilaitos:

- 1) hankkii tilinhaltijalta itse annetun todistuksen, jonka mukaan tilinhaltija ei ole raportoitava henkilö; tai
- 2) julkisesti saatavilla olevien tietojen perusteella luotettavasti määrittää, ettei tilinhaltija ole raportoitava henkilö.

91 §

Aiemman yksikkötilin haltijan määrittäminen passiiviseksi ei-finanssiyksiköksi, jossa on yksi tai useampi raportoitava kontrolloiva henkilö

Raportoivan finanssilaitoksen on määritettävä, onko tilinhaltija passiivinen ei-finanssiyksikkö. Raportoivan finanssilaitoksen on määrittämistä varten hankittava tilinhaltijalta itse annettu todistus. Itse annettua todistusta ei kuitenkaan tarvitse hankkia, jos raportoivalla finanssilaitoksella on hallussaan olevia tai julkisesti saatavilla olevia tietoja, joiden perusteella se voi luotettavasti määrittää tilinhaltijan olevan:

- 1) aktiivinen ei-finanssiyksikkö; tai
- 2) muu finanssilaitos kuin sellainen 4 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu sijoitusyksikkö, joka ei ole osallistuvan lainkäyttöalueen finanssilaitos.

Raportoivan finanssilaitoksen on määritettävä passiiviseksi ei-finanssiyksiköksi määritetyn tilinhaltijan kontrolloivat henkilöt. Raportoiva finanssilaitos voi kontrolloivia henkilöjä määrittäessään luottaa tietoihin, jotka on kerätty ja säilytetty rahanpesun estämistä tai asiakastunnistusta koskevien menettelyvaatimusten mukaisesti.

Raportoivan finanssilaitoksen on määritettävä, onko passiiviseksi ei-finanssiyksiköksi määritetyllä tilinhaltijalla kontrolloivia henkilöitä, jotka ovat raportoitavia henkilöitä. Raportoiva finanssilaitos voi määrittämisessä luottaa:

- 1) tietoihin, jotka on kerätty ja säilytetty rahanpesun estämistä tai asiakastunnistusta koskevien menettelyvaatimusten mukaisesti, jos tili on yhden tai useamman ei-finanssiyksikön pitämä aiempi yksikkötili ja tilin kokonaissaldo tai -arvo ei ylitä 1 000 000:aa Yhdysvaltain dollaria vastaavaa määrää euroissa; tai
- 2) kontrolloivan henkilön tai tilinhaltijan antamaan itse annettuun todistukseen kontrolloivasta henkilöstä.

Jos yksikin passiivisen ei-finanssiyksikön kontrolloivista henkilöistä on raportoitava henkilö, tiliä on käsiteltävä raportoitavana tilinä.

92 §

Aiemman yksikkötilin tutkimisajankohta

Jos aiemman yksikkötilin kokonaissaldo tai -arvo ei 31 päivänä joulukuuta 2015 ylittänyt määrää, joka vastaa euroissa 250 000:ta Yhdysvaltain dollaria, mutta se ylittää kyseisen määrän jonkin myöhemmän vuoden joulukuun 31 päivänä, raportoivan finanssilaitoksen on suoritettava tilin tutkimismenettelyt loppuun sitä vuotta seuraavan vuoden aikana, jona tilin kokonaissaldo tai -arvo ylittää kyseisen määrän.

93 §

Aiemman yksikkötilin olosuhteiden muutos

Jos aiemman yksikkötilin osalta tapahtuu olosuhteissa muutos, jonka vuoksi raportoiva finanssilaitos tietää tai sillä on syytä tietää itse annetun todistuksen tai muun tiliin liittyvän dokumentaation olevan virheellinen tai epäluotettava, raportoivan finanssilaitoksen on määritettävä tili uudelleen noudattaen 90 ja 91 §:n mukaisia menettelyjä. Raportoivan finanssilaitoksen on osana määrittämistä suoritettava seuraavat menettelyt joko olosuhteiden muutoksen havaitsemisvuoden viimeiseen päivään mennessä tai 90 kalenteripäivän kuluessa olosuhteiden muutosta koskevasta ilmoituksesta tai muutoksen havaitsemisesta riippuen siitä, mikä ajankohdista on myöhemmin:

1) sen määrittämiseksi, onko tilinhaltija raportoitava henkilö, hankittava joko itse annettu todistus tai luotettava selvitys sekä tarvittava dokumentaatio itse annetun todistuksen tai selvityksen luotettavuuden varmistamiseksi;

2) sen määrittämiseksi, onko tilinhaltija finanssilaitos, aktiivinen ei-finanssiyksikkö tai passiivinen ei-finanssiyksikkö, hankittava lisädokumentaatiota tai itse annettu todistus osoittamaan tilinhaltijan olevan aktiivinen ei-finanssiyksikkö tai finanssilaitos;

3) sen määrittämiseksi, onko passiivisen ei-finanssiyksikön kontrolloiva henkilö raportoitava henkilö, hankittava joko itse annettu todistus tai luotettava selvitys sekä tarvittava dokumentaatio itse annetun todistuksen tai dokumentaation luotettavuuden varmistamiseksi.

Jos raportoiva finanssilaitos ei saa 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa itse annettua todistusta tai luotettavaa selvitystä, sen on käsiteltävä tilinhaltijaa raportoitavana henkilönä jokaisella tunnusmerkkien osoittamalla raportoitavalla lainkäyttöalueella.

Jos raportoiva finanssilaitos ei saa 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa lisädokumentaatiota tai itse annettua todistusta, sen on käsiteltävä tilinhaltijaa passiivisena ei-finanssiyksikkönä.

Jos raportoiva finanssilaitos ei saa 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa itse annettua todistusta tai luotettavaa selvitystä, sen on käytettävä arkistotiedoissaan olevia tunnusmerkkejä kontrolloivasta henkilöstä sen määrittämiseksi, onko kontrolloiva henkilö raportoitava henkilö.

Uusien yksikkötilien huolellisuusvelvoitteet

94 §

Uuden yksikkötilin haltijan määrittäminen raportoitavaksi henkilöksi

Raportoivan finanssilaitoksen on tilinavauksen yhteydessä:

1) hankittava itse annettu todistus, jonka perusteella raportoiva finanssilaitos voi määrittää uuden yksikkötilin haltijan asuinlainkäyttöalueet; ja

2) vahvistettava itse annetun todistuksen luotettavuus niiden tietojen perusteella, jotka se on hankkinut tilinavauksen yhteydessä, mukaan lukien rahanpesun estämistä tai asiakastunnistusta koskevan menettelyn mukaisesti kerätty dokumentaatio.

Jos yksikkö vahvistaa, ettei sillä ole asuinlainkäyttöaluetta, raportoiva finanssilaitos voi käyttää yksikön päätoimipaikan osoitetta tilinhaltijan asuinlainkäyttöalueen määrittämiseksi.

Jos itse annettu todistus osoittaa tilinhaltijan asuvan jollakin raportoitavalla lainkäyttöalueella, raportoivan finanssilaitoksen on käsiteltävä tiliä raportoitavana tilinä. Tiliä ei ole kuitenkaan käsiteltävä raportoitavana tilinä, jos raportoiva finanssilaitos voi hallussaan olevien tai julkisesti saatavilla olevien tietojen perusteella luotettavasti määrittää, ettei tilinhaltija ole raportoitava henkilö kyseisen raportoitavan lainkäyttöalueen osalta.

95 §

Yksikön määrittäminen passiiviseksi ei-finanssiyksiköksi, jossa on yksi tai useampi raportoitava kontrolloiva henkilö

Raportoivan finanssilaitoksen on määritettävä, onko tilinhaltija passiivinen ei-finanssiyksikkö. Raportoivan finanssilaitoksen on määrittämistä varten hankittava tilinhaltijalta itse annettu todistus. Itse annettua todistusta ei kuitenkaan tarvitse hankkia, jos raportoivalla finanssilaitoksella on hallussaan olevia tai julkisesti saatavilla olevia tietoja, joiden perusteella se voi luotettavasti määrittää tilinhaltijan olevan:

1) aktiivinen ei-finanssiyksikkö; tai

2) muu finanssilaitos kuin sellainen 4 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu sijoitusyksikkö, joka ei ole osallistuvan lainkäyttöalueen finanssilaitos.

Raportoivan finanssilaitoksen on määritettävä tilinhaltijan kontrolloivat henkilöt. Raportoiva finanssilaitos voi kontrolloivia henkilöitä määrittäessään käyttää tietoja, jotka on kerätty ja säilytetty rahanpesun estämistä tai asiakastunnistusta koskevia menettelyjä noudattaen edellyttäen, että menettelyt ovat johdonmukaiset rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain kanssa. Jos raportoiva finanssilaitos ei ole mainitun lain soveltamisalan piirissä, sen on noudatettava olennaisilta osin samankaltaisia menettelyjä kontrolloivien henkilöiden määrittämiseen.

Raportoivan finanssilaitoksen on määritettävä, onko passiiviseksi ei-finanssiryksiköksi määritetyllä tilinhaltijalla kontrolloivia henkilöitä, jotka ovat raportoitavia henkilöitä. Raportoiva finanssilaitos voi määrittämisessä käyttää itse annettua todistusta tilinhaltijalta tai kontrolloivalta henkilöltä.

Jos yksikin passiivisen ei-finanssiryksikön kontrolloivista henkilöistä on raportoitava henkilö, tiliä on käsiteltävä raportoitavana tilinä.

96 §

Uuden yksikkötilin olosuhteiden muutos

Jos uuden yksikkötilin osalta tapahtuu olosuhteissa muutos, jonka vuoksi raportoiva finanssilaitos tietää tai sillä on syytä tietää itse annetun todistuksen tai muun tiliin liittyvän dokumentaation olevan virheellinen tai epäluotettava, raportoivan finanssilaitoksen on määritettävä tili uudelleen noudattaen 93 §:n mukaista menettelyä.

Erityiset huolellisuusvelvoitteet

97 §

Tilanteet, joissa raportoivan finanssilaitoksen ei ole mahdollista saada itse annettua todistusta uuden tilin avaamisen yhteydessä

Sen estämättä, mitä edellä tässä luvussa säädetään, raportoivan finanssilaitoksen ei tarvitse saada luotettavaa itse annettua todistusta ennen uuden tilin avaamista, jos se ei ole mahdollista raportoivan finanssilaitoksen toimialan erityispiirteiden vuoksi. Raportoivan finanssilaitoksen on kuitenkin saatava luotettava itse annettu todistus aina viimeistään 90 kalenteripäivän kuluessa tilin avaamisesta.

Jos raportoiva finanssilaitos ei saa luotettavaa itse annettua todistusta vaaditussa ajassa, sen on suljettava tili ilman aiheetonta viivästystä.

98 §

Virheellinen tai epäluotettava itse annettu todistus tai asiakirjanäyttö

Raportoiva finanssilaitos ei voi käyttää itse annettua todistusta tai asiakirjanäyttöä, jos se tietää tai sillä on syy tietää, että itse annettu todistus tai asiakirjanäyttö on virheellinen tai epäluotettava.

99 §

Aiempien tilien huolellisuusvelvoitteiden soveltaminen uuteen tiliin

Raportoivan finanssilaitoksen on sovellettava uuteen tiliin aiempia tilejä koskevia huolellisuusmenettelysäännöksiä, jos se ei poikkeuksellisesti voi saada luotettavaa itse annettua todistusta uudesta tilistä riittävän ajoissa täyttääkseen tämän lain 2 ja 3 luvun mukaiset velvoitteensa tilin avaamisvuonna. Huolellisuusmenettelysäännöksiä on sovellettava siihen asti, kunnes raportoiva finanssilaitos on saanut itse annetun todistuksen ja vahvistanut sen luotettavaksi.

100 §

Käteisarvovakuutus- tai elinkorkosopimusten edunsaajien pitämiä finanssitilejä koskevat vaihtoehtoiset menettelyt

Raportoiva finanssilaitos voi olettaa, että käteisarvovakuutus- tai elinkorkosopimuksen edunsaajana oleva luonnollinen henkilö, joka saa kuolintapaussumman, ei ole raportoitava henkilö. Raportoiva finanssilaitos voi käsitellä tällaista finanssitiliä muuna kuin raportoitavana tilinä.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, raportoivan finanssilaitoksen on käsiteltävä 1 momentissa tarkoitettua tiliä raportoitavana tilinä, jos raportoiva finanssilaitos tietää tai sillä on syy tietää edunsaajan olevan raportoitava henkilö. Raportoivalla finanssilaitoksella on syy tietää käteisarvovakuutus- tai elinkorkosopimuksen edunsaajan olevan raportoitava henkilö, jos raportoivan finanssilaitoksen keräämät ja edunsaajaan liittyvät tiedot sisältävät 77 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tunnusmerkkejä. Jos raportoiva finanssilaitos tosiasiallisesti tietää tai sillä on syy tietää edunsaajan olevan raportoitava henkilö, raportoivan finanssilaitoksen on noudatettava 76 ja 77 §:n mukaisia menettelyjä.

101 §

Ryhmäkäteisarvovakuutus- tai ryhmäelinkorkosopimuksia koskevat vaihtoehtoiset menettelyt

Raportoiva finanssilaitos voi käsitellä muuna kuin raportoitavana tilinä finanssitiliä, joka on jäsenen osuus ryhmäkäteisarvovakuutus- tai ryhmäelinkorkosopimuksesta, siihen saakka, kunnes työntekijälle, todistuksenhaltijalle tai edunsaajalle suoritetaan maksu ja tili täyttää seuraavat edellytykset:

- 1) ryhmäkäteisarvovakuutus- tai ryhmäelinkorkosopimus myönnetään työnantajalle ja siihen kuuluu vähintään 25 työntekijää tai todistuksenhaltijaa;
- 2) työntekijällä tai todistuksenhaltijalla on oikeus saada intresseihinsä liittyvä sopimuksen arvo ja nimetä edunsaajia työntekijän kuoleman yhteydessä maksettavalle edulle; ja
- 3) työntekijälle, todistuksenhaltijalle tai edunsaajalle maksettava kokonaismäärä ei ylitä 100 000:ta Yhdysvaltain dollaria vastaavaa määrää euroissa.

102 §

Tilisaldon yhdistäminen ja valuuttasäännöt

Raportoivan finanssilaitoksen on yhdistettävä kaikki sen tai lähiyksikön ylläpitämät luonnollisen henkilön tai yksikön tilit finanssitilien kokonaissaldon tai -arvon määrittämiseksi siltä osin kuin raportoivan finanssilaitoksen tietokonejärjestelmät jonkin tietoalkion perusteella linkittävät finanssitilit ja mahdollistavat tilisaldojen tai -arvojen yhdistämisen. Jokaiselle yhteisesti pidetyn finanssitilin haltijalle on luettava kuuluvaksi yhteisesti pidetyn finanssitilin koko saldo tai arvo.

Määritettäessä, onko luonnollisen henkilön finanssili suuriarvoinen tili, raportoivan finanssilaitoksen on finanssilien kokonaissaldoa tai -arvoa määrittäessään lisäksi yhdistettävä kaikki sellaiset finanssilit, joiden asiakasvastaava tietää tai hänellä on syy tietää olevan suoraan tai välillisesti saman henkilön omistamia, kontrolloimia tai perustamia muuten kuin asiamiehen ominaisuudessa.

Raportoiva finanssilaitos voi kokonaissaldon tai -arvon määrää laskettaessa käyttää valuuttana euroa. Jos raportoiva finanssilaitos käyttää määrää laskettaessa valuuttana euroa, sen on muunnettava tässä laissa Yhdysvaltain dollareissa ilmoitetut määrät euroiksi kalenterivuoden lopussa.

103 §

Velvollisuus kirjata ja säilyttää tietoja

Raportoivan finanssilaitoksen on kirjattava ne toimet ja tiedot, joita se käyttää 2 ja 3 luvussa säädettyjen menettelyjen ja velvoitteiden toteuttamiseen. Kirjatut toimet ja tiedot on säilytettävä ja niiden on oltava saatavilla vähintään kuusi vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jota ne koskevat.

Jos tili lopetetaan, raportoivan finanssilaitoksen on säilytettävä 2 ja 3 luvussa säädettyjen menettelyjen ja velvoitteiden toteuttamiseksi kerättyjä ja kirjattuja tietoja kuusi vuotta tilin lopettamisvuoden jälkeen.

3 luku

Tietojen ilmoittaminen

104 §

Tietojen ilmoittamisen ajankohta ja tapa

Raportoivan finanssilaitoksen on ilmoitettava kalenterivuositain Verohallinnolle tässä luvussa tarkoitetut tiedot tai tieto siitä, ettei raportoitavia tilejä ole ollut, kalenterivuotta seuraavan tammikuun loppuun mennessä Verohallinnon julkaisemaa sähköistä tiedonsiirtomenetelmää käyttäen.

105 §

Ilmoitettavat tiedot

Raportoivan finanssilaitoksen on ilmoitettava Verohallinnolle seuraavat tiedot itsestään ja jokaisesta raportoitavasta tilistä:

- 1) raportoivan finanssilaitoksen nimi ja verotunniste tai sen puuttuessa mahdollinen vastaava tunniste;
- 2) tilinhaltijan nimi, osoite, asuinlainkäyttöalueet, verotunnisteet ja luonnollisen henkilön osalta syntymäaika ja -paikka;
- 3) tilinhaltijana olevan yksikön jokaisen raportoitavana henkilönä pidettävän kontrolloivan henkilön nimi, osoite, asuinlainkäyttöalueet, verotunnisteet, syntymäaika ja -paikka sekä tehtävät, joiden perusteella kukin raportoitava henkilö on yksikön kontrolloiva henkilö;
- 4) ovatko kukin tilinhaltija ja mahdolliset kontrolloivat henkilöt antaneet luotettavan itse annetun todistuksen;
- 5) onko tili yhteistili, mukaan lukien yhteisten tilinhaltijoiden lukumäärä;

6) tilinumero tai sen puuttuessa sitä vastaava tieto, tilin tyyppi ja tieto siitä, onko tili aiempi tili vai uusi tili;

7) tilin saldo tai arvo, mukaan lukien käteisarvovakuutusopimuksen tai elinkorkosopimuksen käteisarvo tai takaisinostoarvo, kalenterivuoden lopussa, tai jos tili suljettiin vuoden aikana, tieto tilin sulkemisesta.

Raportoivan finanssilaitoksen on lisäksi ilmoitettava säilytystilin osalta seuraavat tiedot:

1) koron kokonaisbruttomäärä, osingon kokonaisbruttomäärä ja tilillä pidettyihin varoihin liittyen syntyneen muun tulon kokonaisbruttomäärä, kussakin tapauksessa maksettuna tai hyvitettyinä tilille tai tiliin liittyen kalenterivuoden aikana;

2) finanssivarojen myynnistä tai lunastuksesta tilille maksettu tai hyvitetty kokonaisbruttotulo sen kalenterivuoden aikana, jonka osalta raportoiva finanssilaitos toimi säilytyksenhoitajana, välittäjänä, nimellisomistajana tai muutoin tilinhaltijan asiamiehenä.

Raportoivan finanssilaitoksen on lisäksi ilmoitettava talletustilin osalta tilille kalenterivuoden aikana maksettujen tai hyvitettyjen korkojen kokonaisbruttomäärä.

Raportoivan finanssilaitoksen on lisäksi ilmoitettava sijoitusyksikössä pidettävän sellaisen omapääomaosuuden, joka on oikeudellinen järjestely, osalta tehtävät, joiden nojalla raportoitava henkilö on omapääomaosuuden haltija.

Raportoivan finanssilaitoksen on muiden kuin säilytystilin ja talletustilin osalta lisäksi ilmoitettava tilinhaltijalle tilin osalta kalenterivuoden aikana maksettu tai hyvitetty kokonaisbruttomäärä, jonka osalta raportoiva finanssilaitos on velvoittautunut tai velallinen, mukaan lukien tilinhaltijalle kalenterivuoden aikana maksettujen lunastusmaksujen yhteismäärä.

Raportoivan finanssilaitoksen on lisäksi ilmoitettava valuutta, jossa kukin määrä on ilmoitettu.

106 §

Poikkeukset ilmoitettaviin tietoihin

Sen estämättä, mitä 105 §:n 1 momentin 2—4 kohdassa säädetään, raportoivan finanssilaitoksen ei tarvitse ilmoittaa aiemmasta tilistä verotunnisteita eikä syntymäaikaa, jos raportoivalla finanssilaitoksella ei ole kyseisiä tietoja eikä raportoivan finanssilaitoksen tarvitse kerätä niitä Suomen lainsäädännön tai Euroopan unionin säädöksen nojalla. Raportoivan finanssilaitoksen on kuitenkin kohtuullisin keinoin pyrittävä hankkimaan verotunnisteen ja syntymäaika aiempien tilien osalta:

1) sitä vuotta seuraavan toisen vuoden loppuun mennessä, jona aiemmat tilit on tunnistettu raportoitaviksi tileiksi; ja

2) aina, kun raportoivaa finanssilaitosta vaaditaan päivittämään aiempia tilejä koskevat tiedot rahanpesun estämistä tai asiakastunnistusta koskevia kansallisia menettelyjä noudattaen.

Sen estämättä, mitä 105 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa säädetään, raportoivan finanssilaitoksen ei tarvitse ilmoittaa verotunnistetta sen asuinlainkäyttöalueen osalta, joka ei ole antanut verotunnistetta.

Sen estämättä, mitä 105 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa säädetään, raportoivan finanssilaitoksen ei tarvitse ilmoittaa syntymäpaikkatietoa seuraavien edellytysten täytyessä:

1) Suomen lainsäädäntö tai Euroopan unionin voimassa oleva tai 5 päivänä tammikuuta 2015 voimassa ollut säädös ei edellytä raportoivan finanssilaitoksen muussakaan tilanteessa hankkivan ja ilmoittavan syntymäpaikkatietoa;

2) syntymäpaikkatieto ei ole saatavilla raportoivan finanssilaitoksen ylläpitämässä sähköisesti hakukelpoisissa tiedoissa.

Sen estämättä, mitä 105 §:n 2 momentin 2 kohdassa säädetään, ja jollei raportoiva finanssilaitos päättä toisin minkä tahansa selkeästi yksilöidyn tiliryhmän osalta, raportoivan finanssilaitoksen ei tarvitse ilmoittaa finanssivarojen myynnistä tai lunastuksesta saatuja bruttotuloja siltä osin kuin raportoiva finanssilaitos ilmoittaa tällaisten finanssivarojen

myynnistä tai lunastuksesta saadun bruttotulon raportoivien kryptovarapalvelun tarjoajien tiedonantovelvollisuudesta verotuksen alalla annetun lain mukaisesti.

4 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

107 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännös

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026.

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran 1 päivänä tammikuuta 2026 alkavaan kalenterivuoteen.

Kalenterivuotta 2026 edeltäviä kalenterivuosia koskevien tietojen ilmoittamisessa ja muiden velvoitteiden noudattamisessa sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 28.11.2025

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Valtiovarainministeri Riikka Purra